

2019年度言語研修「ゾンカ語」研修テキスト3
ILCAA Intensive Language Course 2019 “Dzongkha” Textbook 3

ゾンカ語表現集
Dzongkha Expressions

西田 文信

東京外国語大学

アジア・アフリカ言語文化研究所

2020

まえがき

この表現集は 2019 年度東京外国語大学アジア・アフリカ言語文化研究所主催の「ゾンカ語研修」のために編集されました。本表現集は、ブータン王国ワンディポジャン県で生まれ育ったナムゲ・ティンレー先生の発音を基にしています。ナムゲ先生が授業でお使いになれるよう英語で執筆致しました。日常会話で用いられる基礎的なゾンカ語を中心に、より高度な運用能力を習得するのに必要な文型が収められています。ゾンカ語の意味別分類語彙と日常会話から構成されており、頻度の高い表現をまとめたものです。主にネイティブ講師が発音・会話練習で使用する目的で準備したが、日本人講師による文法の解説も交えて教授することを想定して作成したものです。

東京外国語大学アジア・アフリカ言語文化研究所研修委員会委員長の塩原朝子先生（同研究所准教授）には企画の初めから授業の実施、その後のケアまで研修全般をお支え下さいました。この場を借りて御礼申し上げます。また本研修実施に際してご尽力くださいました星泉所長・呉人徳司委員をはじめとする研修専門委員会の先生方、教材作成やナムゲ先生招聘に関してお世話になりました梅山敏行様をはじめとする共同研究拠点系の皆様へ心からの謝意を表したく存じます。

本表現集のデータは、一部 1996 年から 1997 年にかけてアメリカ合衆国ハワイ州にて行った調査によるものを基にしている他、2004 年以降ブータン王国にて行った調査で収集したものです。これまでの調査は以下の助成によって可能となりました。満腔の謝意を表してここに記します。

- ・日本学術振興会科学研究費補助金「マンデビ語の記述及び形態統語論的研究」（科研費若手(B), 19720098）2007 年度～2009 年
- ・東京外国語大学アジア・アフリカ言語文化研究所研究者派遣事業 2010 年度
- ・日本学術振興会科学研究費補助金「ブータン王国の危機言語マンデビ語の現地調査による記述及び形態統語論的研究」（科研費若手(B), 23720195）2011 年度～2013 年
- ・東京外国語大学アジア・アフリカ言語文化研究所研究者派遣事業 2015 年度
- ・日本学術振興会科学研究費補助金「ブムタン諸語の記述言語学的・歴史言語学的研究」（基盤研究(C), 26370472）2014 年度～2017 年度
- ・史上初のゾンカ語＝日本語＝英語辞典の編纂と辞典編纂のためのデータベースの構築（稲盛財団助成金）2018 年度～2019 年度
- ・日本学術振興会科学研究費補助金「East Bodish 諸語の言語実態・言語変化・言語変容研究」（基盤研究(C), 18K00565）2018 年度～2021 年度

今後文例を補充し、より良いものに改定していく作業を継続して参ります。

2020 年 7 月
西田文信

Contents

まえがき	i
Contents	ii
1. Pronouns	1
2. Demonstratives.....	2
3. Possessive Pronouns.....	3
4. Interrogatives.....	4
5. Greetings	5
6. Getting into Conversation	7
7. Useful Phrases	10
8. Talking about Flights.....	16
9. Accomodation.....	18
10. Countryside.....	19
11. Eating and Drinking	20
12. Talking about Weather Conditions.....	22
13. Asking and Giving Directions.....	23
14. Describing People.....	25

15. Character and Behaviour	26
16. Parents and Children.....	28
17. Telling Time	29
18. Talking about Time.....	31
19. Food and Related Terms	32
20. Weather and Related Terms.....	45
21. Directions and Related Terms.....	47
22. Colour and Related Terms.....	49
23. Time and Related Terms	51
24. Kinship and Related Terms	56
25. Animals and Related Nouns	64
26. Plants and Fruits	79
27. Grains and Cereals.....	83
28. Vegetables.....	85
29. Clothing and Related Terms.....	89
30. Buildings and Places.....	95
31. Furniture and Articles of Daily Use	101

32. Agricultural Tools and Weaponry	115
33. Body Parts and Related Terms.....	121
34. Diseases and Medical Terms	130
35. Health, Sport and Recreation	135
36. Forms of Address and Professions.....	138
37. Ministries and Organizations	158
38. Agriculture and Commerce	165
39. Computer Terms.....	173
40. Scientific Terms	182
41. Physical and Chemical Terms	194
42. Minerals and Inorganic Matter	196
43. Astronomical Terms	199
44. Newspaper Terms.....	203
45. Environmental and Geographical Terms	208
46. History Terms.....	212
47. Literature Terms	217
48. Days of the Week.....	221

49. Months of the Year	222
50. Seasons	223
51. Numbers.....	224
52. Ordinal Numbers	230

1. Pronouns

ང་	I
ང་བཅས་	we
ཁྱོད་	you [singular]
ཁྱེད་ཆ་བྱུབ་	you [plural]
ཁྱུ་	you [polite, <i>lit.</i> “here”]
ཁྱུ་ཆ་བྱུབ་	you [plural, polite]
ཁྱུ་ཕྱ་	you [plural, polite, less common]
ཁོ་	he
མོ་	she
ཁོང་	they
ཁོང་ཆ་བྱུབ་	they

2. Demonstratives

འདི་	this
ཨ་རྒྱ་	this
འདི་ཚུ་	these
ཨ་རྒྱ་ཚུ་	these
དེ་	that
ཨ་ཕི་	that
དེ་ཚུ་	those
ཨ་ཕི་ཚུ་	those

3. Possessive Pronouns

ང་གི་	my
ཁྱོད་ཀྱི་	your [singular]
ཁོ་གི་	his
མོ་གི་	her
ང་བཅས་ཀྱི་	our
ཁྱེད་ཚོ་གྲུབ་ཀྱི་	your [plural]
ཁོང་གི་	they
ཁོང་ཚོ་གྲུབ་ཀྱི་	they

4. Interrogatives

ག་	who
ག་ཅི་	what
ག་དེ་	where
ག་དེ་མཇེ་	how
ག་འདི་	which
ག་གི་	whose
ག་ལུ་	whom
ནམ་	when

5. Greetings

བྱོན་པ་ལེགས་སོ།

Welcome!

སྐྱ་གཟུགས་བཟང་པོ།

Hello, Hi.

དྲོ་པ་བདེ་ལེགས།

Good morning.

ཉི་མ་བདེ་ལེགས།

Good afternoon.

ཕྱི་ཕུ་བདེ་ལེགས།

Good evening.

ལེགས་ཤོམ་སླེ་བྱོན།

Safe journey, Goodbye. [*lit.* go well]

ལེགས་ཤོམ་སླེ་བཞུགས།

Goodbye. [*lit.* stay well]

ལེགས་ཤོམ་སླེ་ཉལ།

Good night. [*lit.* sleep well]

ལེགས་ཤོམ་སླེ་གཟིམས།

Good night. [honorific]

ལེགས་ཤོམ་སླེ་བཟང།

Eat well.

ལེགས་ཤོམ་སླེ་བཞེས།

Eat well. [honorific]

བཀའ་དྲིན་ཆེ།

Thank you.

གནམ་མེད་ས་མེད་བཀའ་དྲིན་ཆེ།

Thank you very much.

བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

Congratulation, Greetings!

ཡར་སོང་ཡི་མས།

See you. [*lit.* I am gone]

ལྷ་མ་མཇལ་གོ།

See you in a little while.

ནངས་པ་མཇལ་གོ།

See you tomorrow.

ཤུལ་ལས་མཇལ་གོ།

See you later.

ཤུལ་ལས་མཇལ་བའི་སྐོན་ལམ་ཡོད།

Hope to see you in the future.

6. Getting into Conversation

སྐྱ་གཟུགས་བཟང་པོ་ལགས། ལྷ་ག་དེ་སླེ་
བཞུགས་ཡོད།

Hello, how are you?

ལྷ་གི་མཚན་ག་ཅི་ཞུས་སློལ་གས།

What's your name? [honorific]

ཁྱོད་གི་མིང་ག་ཅི་སློ།

What's your name?

དེ་གི་མིང་ཕུ་མི་ཡིན།

My name is Fumi.

ང་ཇ་ཡུན་ལས་ཡིན།

I am from Japan.

ལྷ་འབྲུངས་གཡུས་ག་ཏེ་ལས་སློལ་གས།

Where are you from? [honorific]

ཁྱོད་ག་ཏེ་ལས་སློ།

Where are you from?

ལྷ་ག་དེ་སླེ་བཞུགས་ཡོད།

How are you? [honorific]

ཁྱོད་ག་དེ་སླེ་ཡོད།

How are you?

ང་ལགས་ཤོམ་སླེ་རང་ཡོད། ཏེ་ལྷ་

I am doing well. And you?

ལགས་ཤོམ་སླེ་རང་ཡོད། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

I am doing well. Thank you.

ང་གི་ག་གི་ཅིག་ཡོད།

I am just fine, not bad.

[can mean “not very well”]

ང་ཉ་ལམ་ཅིག་སྟེ་ཡོད།

I am just alright, not bad.

[can mean “not very well”]

རྒྱ་ག་ཉེ་བཞུགས་པ་སྟོ།

Where do you live? [honorific]

ཁྱོད་ག་ཉེ་སྡོད་པ་སྟོ།

Where do you live?

ང་ལོག་ཡོ་ལུ་སྡོད་པ་ཡིན།

I live in Tokyo.

ང་བེང་གོག་ལས་སྟེ་འོང་ཡི།

I came via Bangkok.

རྒྱ་དགུང་ལོ་ག་དེ་ཅི་བཞིས་ཡི།

How old are you? [honorific]

ཁྱོད་ལོ་ག་དེམ་ཅི་ཡར་སོང་ཡི།

How old are you?

རྒྱ་གིས་ཨིང་ལི་ཤ་མཁྱེན་ག

Do you speak English? [honorific]

ཁྱོད་གིས་ཨིང་ལི་ཤ་ཤེས་ག

Do you speak English?

ང་གིས་ཨིང་ལི་ཤ་མི་ཤེས།

I don't speak English.

ང་གིས་རྫོང་ཁ་ཙ་ཅི་ཅིག་རྒྱུང་མ་གཅིག་
ཤེས།

I speak very little Dzongkha.

ལགས་སོ། བཀའ་གྲིན་ཆེ།

OK then, thank you.

རྒྱ་མཇལ་སྟེ་སེམས་དགའ་ཡི།

Pleased to meet you. [honorific]

ཁྱོད་འཕྲད་ནི་འདི་གིས་སེམས་དགའ་ཡི།

Pleased to meet you.

7. Useful Phrases

ང་སྤོ་བཀྲེས་ཅི།

I am hungry.

ང་ཁ་སྐྱམ་ཆི་ཡི།

I am thirsty.

ང་ཁྱ་སྤྲུག་ཅི།

I am tired.

ཨ་ཅི་ངལ་འཚོ་སྤྱད་གོ།

Let's take rest for a while.

ང་དབང་མོ་ངལ་ཡི།

I am feeling tired.

ང་བསྐྱུན་ཆི་ཡི།

I am bored.

ང་ཚད་བ་ཚམ་མས།

I am feeling hot.

ང་གྲུང་མ་མས།

I am feeling cold.

ང་གྲུང་ཤུམ་རྒྱབ་མས།

I am shivering with fever.

ང་ན་མ་མས།

I feeling sick.

ང་པོ་མ་ན་མ་མས།

I am getting stomach pain.

ངའི་སྐལ་ཏོ་ན་བྱུག་རྒྱབ་མས།

My back is aching.

འདི་བྱད་མེད།

It doesn't matter.

འདི་ག་དེ་ཟླེ་སྐབ་ཨིན་ན།	How do you say this?
ང་ཤེས།	I know.
ང་མི་ཤེས།	I don't know.
ཨ་ཕི་ག་ཅི་ཨིན་ན།	What is that?
ག་ཅི་འབད་དཔ་ཨིན་ན།	What is the matter?
དགའ་ངལ་ག་ཅི་ཡོད་ག	What is the problem?
དགའ་ངལ་ག་ཅི་ཡང་མིན་འདུག	There is no problem at all.
ང་བརྗེད་སོང་བྱུག	I forgot.
རྫོ་བ་ང་ལོངས་གནང་མས།	Please wake me up in the morning.
ང་སེམས་དགའ་ལྷ་མས།	I am feeling happy.
ང་གིས་བྲོད་ལུ་དགའ་ལྷ་མས།	I love you.
ངེས་སེམས་བྲོད་ལུ་ཤོར་སོང་བྱུག	I have fallen in love with you.
ང་བྲོད་བྱུག་ཆེ་ཡི།	I miss you.

ང་འགྱོད་གོ།

I must go.

ང་ཚིག་པ་བ་ཡི།

I am angry.

ང་སེམས་སྐྱོལ་མས།

I am feeling sad.

ངའི་གཡུས་དྲན་ཆེ་ཡི།

I am feeling homesick.

ང་ལོག་འགྱོད་གོ་མཚོ་ཡི།

I feel like going back.

ཚོ་རིང་གི།

Bless you.

[when someone sneezes]

ཁ་བཅུ་མ་

Shut up! Be quiet!

སྐད་མ་རྒྱབ།

Don't make noise.

དེ་སླེ་མ་གསུང།

Do not mention, welcome.

[said when someone thanks you
for a favour]

བྱང་མེད།

It's OK.

[sometimes said in the sense of
“you are welcome”]

ལགས་སོ།

OK. [honorific]

ལགས།

Pardon, Excuse me.

[rising intonation]

དགོངས་མ་མེད།

I am sorry. [*lit.* don't get angry]

ང་དགོད་བྱ་འབད་ཡི།

I was kidding.

ང་བཅས་ད་ལྟོ་གཞིན་མ་ཡིན།

We are young just now.

ཁོ་ལོ་ན་ཆས་སོང་བྱུག།

He has aged.

མོ་ཞི་འཇམ་ཏོང་ཏོ་འདུག།

She is calm.

མོ་ཚ་གྲང་ལངས་བྱུག།

She looks worried.

ཁྱོད་འཇམ་འཇམ་མོ་འདུག།

You are pretty.

ཁོ་ཡིད་ཁར་འོང་ཏོག་ཏོ་འདུག།

He is handsome.

རྒྱ་ཤོག།

Come here.

རྒྱ་གིས་མཁྱེན་ག།

Do you know? [honorific]

ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་ག།

Do you know?

ཉ་གོ་ཡི་ག།

Do you understand?

ང་ཉ་གོ།	I understand.
ཕར་སོང་།	Go there.
རྒྱ་བྱོན།	Please come, please go. [honorific]
ཨ་རྒྱ་ཚོད།	Sit here.
རྒྱ་བཞུགས།	Sit here, stay here. [honorific]
འབད་བ་ཤོག	Go ahead. [with a programme or a plan, etc.]
གནང་བ་ཤོག	Please go ahead. [honorific]
འགྱུ་གོ།	Let's go.
བྱོན་གོ།	Let's go. [honorific]
འདི་ཡིན།	Yes, it is.
འདི་མེན།	No, it isn't.
འདི་བཟུབ།	It's OK.
འདི་མི་བཟུབ།	It's not OK.

ལོ་སྐྱོད།

Of course.

8. Flights

ང་ལྟན་རྒྱལ་ཡོངས་གནམ་གྲུ་ནང་ལུ་
བྲུགས་སྒྲིའི་ལས་རིམ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་བྱིན་མ་
མས།

Japan National Airlines offers
excellent in-flight entertainment.

ད་རེས་ནངས་པའི་སློག་བརྟན་དང་ཞབས་
ཁྲ་ཚང་ཚ་བཏང་བཞག་པ་མས།

They play latest films and musics.

འབྲུག་གི་གནམ་གྲུ་ནང་གི་དུས་དེབ་ནང་
ལུ་སབ་ཁྲ་དང་འབྲུག་གི་ལམ་སློལ་གྱི་སློར་
ལས་བརྗོད་ཚུ་འདུག།

The in-flight magazine of Drukair
includes information on
Bhutanese culture.

སྐྱུ་མགོན་པོ་མོ་ག་ར་ང་བཅས་མགྲོགས་པ་
རང་སྤྱོད་གནམ་གྲུ་ཐང་ནང་ཆགས་ནི་
ཨིན།

Ladies and gentlemen, we will
shortly be landing at Paro Airport.

བཞུགས་ཁྲིའི་ཐག་པ་ཚུ་བསྐྱམ་གནང་།

Please fasten your seatbelts.

ང་བཅས་གནམ་གྲུ་ནང་དུས་ཚོད་ཁར་
གྲིག་གྲི་འོང་བུང་ལུ་ཡུར་ནི་འདི་ཕྱི་སོང་བུག།

We boarded the plane on time, but
it was delayed taking off.

དེ་ལས་སྤྱོད་ལས་ཐིམ་ཕུ་བཟུ་སྐྱུ་འཁོར་
བུ་མི་བདའ་བུན་མ་ཚུགས།

Then we missed the bus from Paro
to Thimphu.

རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ཁར་འགྲོ་མི་གནམ་གྲུ་ཚུ་གི་སླ་
བས་འདི་ རང་ན་གི་གནམ་གྲུ་ཚུ་གི་སླ་
སྣོན་འདུག།

Domestic flights are more
expensive than international ones.

ང་གནམ་གྲུ་ནང་འགྲོ་ཕ་ད་ སློ་སྒྲིག་སློ་
ལོགས་ཁར་གྱི་སྣོན་ཁྲི་དེ་དགའ།

I prefer a window seat when I fly.

མོ་གིས་འདི་ སློ་སྒྲིག་མེད་སའི་སྣོན་ཁྲི་འདི་
དགའ་ལྟ་མས།

She prefers an aisle seat.

ཁོང་ཆ་ཁྱབ་དེ་སླ་དབང་གི་གནམ་གྲུ་ཅིག་
ཐོབ་ཚུགས་ལུག།

They managed to get a charter
flight.

འདི་ཨ་རྟག་གི་གནམ་གྲུ་ལས་འདི་སློ་
ཨོན་མས།

It's more expensive than the
scheduled flight.

9. Accomodation

ང་བཅས་ཚུ་བཟུང་ཚང་ཁོང་ར་གིས་བཟོ་
མི་མགོན་བྱིམ་ཚུང་ཀུ་ཅིག་ནང་སྤོང་ཅི།

We stayed in a small family-run
hotel.

ཀམ་མགོན་བྱིམ་དེ་ཉ་ལམ་རོ་འཁོགས་
ཐལ་ཐལ་མ་གི་མགོན་བྱིམ་ཅིག་ཨིན་པས།

Karma Hotel is a rather run-down
hotel.

འདི་ཁྲོམ་ལྗོངས་བ་གི་རྒྱབ་ཁར་འདུག།

It's at the back of the city centre.

རྩོམ་ལྷ་རི་འདི་མི་སྤོང་སྤོང་ནི་གི་མགོན་
བྱིམ་ཅིག་ཨིན་པས།

Jomolhari is a luxury hotel.

ང་སློབ་སྦྱོང་ཅིག་འབད་མཁེ་ལས་མགོན་
བྱིམ་སྤོང་ནང་སྤོང་མི་ཚུགས།

As a student, I can't afford to stay
in smart hotels.

ང་འདི་ཨ་ཉུག་རང་སྤོང་ས་གོང་ཁེ་ཉུག་
ཉོ་འཚོལ་དགོ།

I always have to look for budget
accomodation.

མ་འགྱོ་བའི་ཉེ་མ་ལས་མགོན་བྱིམ་དེ་གིག་
གི་སློབ་བཞག་དགོ།

You should make a reservation
before you go.

10. Countryside

ངེ་གི་ཁང་མིག་ནང་ལས་སློ་ལོགས་ཁར་གྱི་
གོང་གསེབ་ཚུ་བལྟ་དོ།

From my room I look out over the
surrounding countryside.

ངེའི་གཡུས་ཁར་གྱི་ས་ཆ་རྒྱས་ཆ་ཡོད་མི་
དང་རྩ་ལས་མི་འདྲ་བས།

It's very different from the
familiar landscape in my village.

ངེའི་གཡུས་ཁར་ལུ་འདི་ས་ཆ་ཐང་སྐྱེ་བདེ་
ཏོག་ཏོ་ཡོད་པ་ཡིན།

My village is a gentle landscape
with open fields.

རྒྱ་འདི་རྩོད་དང་བྱུག་ཅང་ཅ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་
ཅིག་ཡིན་པས།

Here it is a bleak landscape with
rocky mountains.

མགྲོན་བྱིམ་གྱི་ཁང་མིག་ནང་ལས་རྫོང་གི་
མཐོང་རྒྱ་བཀག་ཆ་ག་ནི་ཡང་མེད་པ་
འདུག།

From the hotel room there are
uninterrupted views of the Dzong
(fortress).

སྤྱིང་ཐོག་བཟུང་ཁང་ནང་ལས་མགྲོན་མ་ཚུ་
གིས་གཡུས་ཚོན་གྱི་མཐོང་རྒྱ་དགའ་ཏོག་
ཏོ་མཐོང་ཚུགས་པས།

From the top floor restaurant the
guests have a panoramic view of
the countryside.

རབ་གསལ་ནང་ལས་གངས་རི་ཚུ་གི་
མཐོང་རྒྱ་ཡ་མཚན་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འདུག།

From the balcony there is a
spectacular view of the
mountains.

11. Eating and Drinking

ང་བཅས་བ་ཁང་ཅིག་འཚོལ་སྟེ་བཞེས་སྟོ་
ཅིག་མགྲོགས་དྲགས་སྟེ་བ་གེ་མེན་ན།

Let's find a restaurant and have a quick meal.

ང་འདི་མངར་ཚུ་བསེལ་ཏོང་ཏོ་ཅིག་
འཐུང་ཅུང་བཏུབ་པས།

I could do with a refreshing drink.

ང་སྟོ་བགྲེས་ཏེ་ཤི་ནི་མས་དབའི།

I'm dying of hunger.

ང་ཕོ་ལྷ་འགྲང་ནིའི་བཞེས་སྟོ་ཅིག་དགོ་
པས།

I need a square meal.

ཁྱོད་ལུ་བ་ཁམས་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་ཟེར་ང་
ཤེས།

I know you have a healthy appetite.

ཁྱོད་ད་ཅི་དྲོ་མཇར་སྤྱས་ཅ་སྟེ་བ་ཡི་མེན་
ན།

You ate a hearty breakfast that time?

ད་སྟོ་ཁ་བས་དང་གཅིག་ཁར་མངར་ཚུ་
ཅིག་འཐུང་པ་ཅིན་མི་བཏུབ་ག།

How about having a soft drink with some crisps now?

ཉི་མ་གི་སྟོ་ངོ་མ་འདི་ལྟ་མ་བ་ནི་ཏེ།

We can have a proper lunch later.

ཁ་བས་གིས་འདི་སྟོ་ཁམས་མེད་པ་གཏང་
འོང།

Crisps will only spoil your appetite.

བལྟ་ཤིག་ ཡ་རྒྱ་བ་ཁང་འདི་ལེགས་ཤོམ་
ཡོད་ཡོད་ར་འདྲ་བས།

Look, this restaurant looks good.

ཁོང་གི་ཐོ་ནང་བྱིན་མི་བཞེས་སྒོ་ཚུ་གོང་
ཚད་རན་ཏོག་ཏོ་འདུག།

Their set menu is reasonably
priced.

ནང་ན་འགྱོ་གོ།

Let's go in.

ཡ་ལུ་ཚུ་གིས་བཅུད་མེད་པའི་བཞེས་སྒོ་ཚུ་
རང་བཟུང་མས་ས།

Kids eat far too much junk food.

ཨིན་མས་... ཁོང་བཞེས་སྒོ་བཅུད་ཅན་བ་
བཅུག་ནི་འདི་ལ་ཁག་འདུག་པ།

Yeah, it is hard to get them to eat
nourishing meals.

ཁོང་གིས་འདི་ཚུ་སྒོ་བ་ག་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
བཞེས་སྒོ་སྟེ་བརྩིས་མས།

They think they are boring meals.

12. Weather Conditions

ལྷ་མ་གནམ་གཤིས་གནས་སྐབས་འདི་
ལེགས་ཤོམ་མི་འོང་ནི་བརྒྱུ་འདུག

The weather condition is likely to
deteriorate later on today.

སྐྱུ་འཁོར་ལམ་ཁར་ས་སྐྱུག་ཁོག་ཁོ་འདུག

There is thick fog on the
motorway.

གནམ་མཁའ་ས་སྐྱུག་ཨ་ཙེ་རེ་གང་རུག

There are patches of fog in the
sky.

ཉི་འོད་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པ་ད་ལྷོ་མ་ཁར་
འགྲོ་ནི་བཞག་དགོ

Avoid going to the town when the
sun is strongest.

ཆར་པ་ཤུགས་རྒྱབ་ནི་འདི་གིས་ལམ་ལྷ་
ལག་འདུག

Road conditions are difficult
because of driving rain.

ད་ས་འོ་པ་རྒྱུང་མ་ཨ་ཙེ་རེ་ལས་བཟལ་
མེན་འདུག

The wind was light this morning.

ད་ཤུགས་ལངས་ནི་འབད་དོ།

Now it is picking up.

ལྷ་མ་ཕྱི་ཐུ་འདི་འདྲོག་སེ་སེ་འོང་ནི་མས།

It will be very strong by the
evening.

13. Asking and Giving Directions

རྒྱ་ལས་ག་དེ་ཅིག་ཡོད་ག

How far is it from here?

གནམ་གྲུ་ཐང་ལུ་ག་དེ་ཅིག་འགྲོ་དགོ་ག

How far is it to the airport?

གདོང་ཁར་ཐད་འཕྲང་སྟེ་སོང་།

Go straight ahead.

ཨ་རྒྱ་ལས་ཨིན།

It's this way.

ཨ་པར་ལས་ཨིན།

It's that way.

ཁྱོད་ལམ་འཛོལ་ཏེ་འགྲོ་མ་མས།

You're going the wrong way.

ཁྱོད་ལམ་ཕྱོགས་འཛོལ་ཏེ་འགྲོ་མ་མས།

You're going the wrong direction.

ཨ་རྒྱ་སྐྱུམ་འཁོར་ལམ་བདའ་སྟེ་སོང་།

Take this road.

ཨ་མར་ལས་སོང་།

Go down there.

གཡས་ཁ་ཐུག་གི་ལམ་དང་པ་བདའ་སྟེ་
སོང་།

Take the first on the right.

གཡོན་ཁ་ཐུག་གི་ལམ་གཉིས་པ་བདའ་སྟེ་
སོང་།

Take the second on the left.

ལམ་རྒྱ་གྲམ་ལས་གཡས་ཁ་ཐུག་སོང་།

Turn right at the crossroads.

ཁྲོམ་རྩེ་བ་གི་བར་རྟགས་བརྟ་རྩེ་སོང་།

Follow the signs for the town centre.

བཟ་གྱི་འོག་ལས་སོང་།

Go under the bridge.

བཟ་གྱི་ལྷག་ལས་སོང་།

Go over the bridge.

རྫོང་ལམ་ལས་སྐྱེ་སོང་།

Go over the roundabout.

འདི་ཐག་རིང་སར་མེན།

It's not far.

འདི་སྤོ་ལོགས་ཁར་འཚམས་ཅིག་ཨིན།

It's quite close.

འདི་ལམ་ཐག་རིང་སུ་འཚམས་ཅིག་ཨིན།

It's quite a long way.

འདི་ཁར་རྐང་ཐང་སྐྱེ་འགྲོ་བ་ཅིན་ལམ་
རིང་མོ་ཡོད།

It's a long way on foot.

འདི་ཁར་རྐང་ཐང་འགྲོ་ནི་འདི་ལམ་ཐག་
རིང་རང་རིང་།

It's a long way to walk.

འདི་རྒྱ་ལས་གི་ལོ་མི་རེ་གཅིག་དེ་ཅིག་
ཨིན།

It's about a kilometer from here.

14. Describing People

ཡམ་སྲུ་གཟུགས་ལུང་ཀྱ་ རྒྱགས་ཏོ་རིལ་རི་
ཅིག་ཁྲོམ་ཁར་ཨེ་མ་བཙོང་སྡོད་རུག

A short dumpy woman was selling
chillies in the town.

ཕོ་སྐྱེས་ཉམས་རྒྱགས་པ་ལ་གཟུགས་སྒྲོག་ཏོ་
འབད་མི་ཅིག་གིས་སྒོ་བྱེ་དེས།

A portly gentleman answered the
door.

བུ་ཚ་གཞོན་མ་སྐམ་གྲ་ལ་ཅིག་ངའི་རྒྱབ་
ཁར་ལོང་སྡོད་རུག

A lanky youth was standing
behind me.

མོ་འདི་མོའི་ཨའི་དང་ཅོག་རང་འཐད་
པས།

She bears a striking resemblance
to her mother.

མོ་གི་ཕོ་རྒན་མ་གཉིས་ཆ་ར་གཟུགས་སྟོབས་
སྦྱང་སྦྱང་འདུག

Both of her two elder brothers are
well-built.

ང་བཅས་ཀྱི་ཨ་པ་འདི་དཔྱལ་ཐེ་འཕོན་
དེས།

Our father is going bald.

ང་བཅས་ཀྱི་ཨའི་འདི་ད་སྟོ་ལོ་ན་ཚུང་ཀྱ་
རང་མཐོང་མས།

Our mother still has youthful
appearance just now.

15. Character and Behaviour

ཁྱོད་ཆ་རོགས་འཆམ་ཏྱིག་ཏྱི་ཡོད་ཅུང་
སྐབས་སྐབས་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འདོད་ཅན་
འབད་ལྷ་མས།

You're a good company but
sometimes you have a selfish
streak.

མོ་མཚོ་བསམ་གཏང་ཐངས་ལེགས་ཤོམ་
ཡོད་ཅུང་འདི་འཕྲོ་ལས་ཅིག་པ་ཟ་མི་ཅིག་
ཨིན་མས།

She has a vivid imagination, but
she tends to lose her temper too
easily.

ཁོ་རིག་པ་རྣམ་པོ་ཡོད་པའི་མི་སྣོ་རིག་
ཅན་ཅིག་ཨིན་མས།

He is highly intelligent with a
razor-sharp mind.

ངའི་སྲིང་མོ་དེ་མི་འཛོམས་ས་ཤུགས་རང་
ངོ་ཚ་མི་ཅིག་ཨིན།

My sister is painfully shy in social
gatherings.

ངའི་ཨའི་མོ་རའི་འགན་ཁག་ལེགས་ཤོམ་
འབག་མི་ཅིག་ཨིན།

My mother has a strong sense of
responsibility.

མོ་གི་ཨ་པ་ཡང་རང་གི་ཁ་ལས་འཛོན་པའི་
གཏམ་དང་ཚིག་གསུམ་ལུ་ཆ་བཞག་མི་
ཅིག་ཨིན་མས།

Her father is also someone who
keeps his word.

ཁྱོད་འདི་གསང་བ་བཞག་ཚུགས་མི་ཅིག་
ཨིན་པས་སྟོ།

You are good at keeping secrets,
aren't you?

ངའི་འགོ་དཔོན་འདི་དབྱགས་གཏུམ་ཅིག་
ཡིན།

My boss is short-tempered.

16. Parents and Children

ཁོང་མགྲོགས་པ་རང་བཟའ་ཚང་འགོ་
བཙུགས་ནིའི་རེ་བ་བསྐྱེད་པ་མས།

They are hoping to start a family soon.

ང་གིས་ཨ་ལུ་གསུམ་དེ་ཅིག་སྐྱེ་དགོ་མཚོས་
མས།

I would like to have three children.

དབང་མོ་ཨ་ལུ་སྐྱེ་ནི་འདུག

Wangmo is expecting a baby.

མོའི་ཨ་ལུ་འདི་ཤུལ་མམ་གི་བདུན་ཕྱག་
ནང་སྐྱེ་ནི་ཨིན་མས།

Her baby is due next week.

རང་པམ་ཡ་གཅིག་འབད་མི་ཅིག་འབད་ལྟ་
ད་ལྟ་ཁག་འདུག

It's hard being a single parent.

བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཁོ་འི་བཟའ་ཚང་གསོ་
ནིའི་དོན་ལུ་ལྷ་རྩ་འགོངས་ཏེ་འབད་ལྟ་
མས།

Sonam works hard to provide for his family.

17. Telling Time

ཚུ་ཚོད་ག་དེམ་ཅི་ཡར་སོང་ཡི་

What time is it?

ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལངས་རུག

It's one o'clock.

ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཡར་སོང་རུག

It's two o'clock.

ད་ལྟོ་ཉིན་དགུང་ཨིན་པས།

It's noon just now.

ད་ལྟོ་ཉིན་ཕྱེད་ཨིན་པས།

It's midday.

ཉིན་མ་བར་གྱི་ཚུ་ཚོད་བརྒྱ་གཉིས་བརྒྱུངས་
རུག

It's 12 o'clock in the middle of the
day.

རུབ་མོ་ཕྱེད་ཨིན་པས།

It's midnight.

རུབ་མོ་ཚུ་ཚོད་བརྒྱ་གཉིས་ལངས་རུག

It's 12 o'clock at night.

ཚུ་ཚོད་གསུམ་བཞུལ་ཉེ་སྐར་མ་བཙོ་ལྔ་
ཡར་སོང་རུག

It's a quarter after three.

ཚུ་ཚོད་གསུམ་བརྒྱུངས་ཉེ་སྐར་མ་བཙོ་ལྔ་
ལངས་རུག

It's a quarter after three.

ཚུ་ཚོད་ལྔ་གྲིག་གྲི་ལྷ་ཤོག

Come at four o'clock sharp.

མུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་དང་ཕྱེད་ལྷ་བཟ་གོ།

Let's eat at twelve thirty.

མུ་ཚོད་བརྒྱད་བརྒྱད་ནི་ལྷ་སྐར་མ་བཙེ་ལྔ་
འདུག།

It's a quarter to eight.

མུ་ཚོད་བརྒྱད་འགྲོ་ནི་ལྷ་སྐར་མ་བཙེ་ལྔ་
འདུག།

It's a quarter to eight.

མུ་ཚོད་ལྔ་དང་སྐར་མ་ཉི་ཤུ་ཡིན་པས།

It's five twenty.

མུ་ཚོད་དགུ་དང་སྐར་མ་ལྔ་བཅུ་སོང་བུག།

It's nine fifty.

18. Talking about Time

སྤྱིར་ར་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརྒྱུ་གཏང་མ་དཀ

Don't waste your time.

སྤྱིར་དལ་ཁོམ་ཡོད་ག་ད་ལྟོ།

Are you free just now?

ང་ཉེ་ཚོང་རྒྱབ་པར་འགྲོ་ནིའི་དུས་ཚོད་མ་
ཐོབ།

I didn't have time to go shopping.

འཚབ་འཚབ་འབད་མི་དགོ་སྤྱིར་ར་

Don't be hurry.

སྤྱིར་ར་དུས་ཚོད་ག་དེ་ཅིག་འགོར་བུང་
ལྷད་མེད།

Take your own time. [*lit.* doesn't
matter however long you take]

གནམ་གྲུ་དེ་དུས་ཚོད་ཀྱི་གི་ཁར་འཕུར་
སོང་ཡི།

The plane took off right on time.

ང་དུས་ཚོད་ཀྱིས་ལངས་མ་ཚུགས།

I ran out of time.

19. Food and Related Terms

གེབ་ཏ་	a kind of bun
གོ་སྐྱེས་	curry made from animal skin
གོ་མི་	coffee
དཀར་ཕྱེ་	flour made from roasted wheat
དཀར་ཤ་	pork [<i>lit.</i> white meat]
དཀར་ཤ་དམར་ཤ་	pork and beef [<i>lit.</i> white meat and red meat]
བཀའ་ཆང་	roof-liquor, brewed liquor taken to somebody who has just completed constructing a house
བཀྲིས་ཆང་	auspicious-liquor, brewed liquor served during the concluding ceremony of an event [especially religious event]

བགྲིས་ཇ་	auspicious-tea, tea that is served at the concluding ceremony of an event [especially religious event]
ཁ་བཟ་	biscuits
ཁ་བཟ་ལག་བཟ་	snacks
ཁ་རང་	grounded corn grains
ཁུ་ལེ་	a buckwheat pancake
ཁྲོམ་ཆང་	brewed liquor offered to all the guests
གོ་བ་ཁྲིབ་	roasted and flaked corns, cornflakes
ཁྲོད་པ་	tripe
ཁྲོལ་ཆང་	brewed liquor served after ending an event such as a religious ceremony
དགུང་ཚེགས་	lunch

ལྷ་ལྷག་	noodles
ལྷ་མེད་ལྷེ་	flour made from a type of buckwheat
ལྷུ་མ་	sausage
ལྷོ་རྩོ་	egg
ལྷོ་རྩོ་ལྷོག་ལྷོག་པ་	scrambled eggs
ལང་ར་ཇ་	sugar tea, sweet tea
ལང་ར་ཚོད་	curry with chopped meat and vegetables
ཅི་ཞི་	sugar
ཆང་སྐལ་	a fermented grain-brew
ཆང་ལྷུ་མ་	fermented grains
ཆང་སྐྱག་པ་	salad or cooked meat to be taken together with drinks
ཆུ་	water

ལྷ་བོལ་མ་	boiled water, cold water
ལྷ་ཚ་ཉོ་མ་	hot water
ལྷ་ཚན་	hot water
ལྷ་མ་	rice
ལྷ་མ་དམར་པོ་	red rice
ཇ་	tea
ཇ་ཚང་	brewed liquor served before tea
ཇ་ཐང་	black tea
ཇ་པག་ལྱང་	rolled tea leaves
ཇ་མར་	butter for making tea
ཇ་མད་	a kind of tea leaves
ཇ་རིལ་	tea ball
ཇ་རོ་	residue of used tea leaves
ཉ་	fish

ཉ་ཤ་དམར་ཅུ་	fish curry
ཉེ་མའི་ལྗོ་	lunch
གཉེན་ཆང་	marriage-liquor, brewed liquor taken by bride and groom
ཉད་བས་	roast bread
ལྗོ་	cooked rice
ལྗོ་དཀར་པོ་	white cooked rice
ལྗོ་ལ་	feast
ལྗོ་ལམས་	appetite
ལྗོ་རྒྱགས་	ration, provision
ལྗོ་ཆང་	brewed liquor served before the main course
ལྗོ་ཆས་	meal
ལྗོ་མཚོད་	food-prayer, prayer said before a meal; food offering

ལྗོ་རུས་	meal time
ལྗོ་དམར་པོ་	red cooked rice
ཐུག་ཆང་	brewed liquor served before or porridge
ཐུག་པ་	porridge, soup
དར་ཚེལ་	cheese
དར་མ་	buttermilk
རྩོ་འཇོམ་	breakfast
རྩོ་ལྗོ་མོང་	flour batter
རྩོ་ལྗོ་ཅུ་	flour batter
གཤོང་ཆང་	brewed liquor offered first, brewed liquor offered as soon as a guest arrives

འདུན་ཆང་	merry-making drinks, drinks where everybody brings some amount of brewed liquor to take together for merry-making
བག་ཕྱེ	flour made from roasted barley
ལོར་ཤ	beef
ལོར་ཤ་སྒྲུམ་	dry beef
པ་ཉི	tea leaves
ཕུ་ཏ	a kind of noodles
སྒྲུམ་	cooked meat slice
ལྷོ་ཆང་	brewed liquor taken to somebody who has just shifted residence
ཕག་ཤ	pork
ཕག་ཤ་བསེལ་སྒྲུམ་	dry pork
མི་ཀ	black tea

ཐེབས་ཇ་	welcome-tea, tea that is served as soon as a guest arrives
ཕྱི་ཕུའི་རྫོང་	dinner, supper
ཕྱེ་	flour
བ་ཐུག་	porridge made of bread crumbs
བུལ་ཏོག་	soda
བྱ་རྒྱུ་	vegetable curry with thin gravy
བྱ་ཤ་	chicken
བྱ་ཤ་དམར་ཅུ་	chicken curry
རྫོ་ཕྱེ་	flour made from buckwheat
འབྲུ་སྲིབ་	roasted and flaked rice
འབྲོན་ཆང་	brewed liquor offered to see off somebody

འབྲུལ་ཆང་	liquor-of-departure, brewed liquor taken together when two parties are about to depart
ཕྱང་ཆང་	a home-brewed beer
ཕྱང་མ་	brew-residue
མར་	butter
མས་ཁུ་	a dip-fried small bun
མོ་མོ་	a kind of steamed dumpling
དམར་རུ་	meat curry
དམར་གྲ་	beef [<i>lit.</i> red meat]
ལྷན་ཆང་	medicinal liquor
ལྷོན་ལམ་ཇ་	prayer-tea, tea that is served during a prayer ceremony
བལྟུགས་ཆང་	brewed liquor served before beginning an event such as a religious ceremony

ཚེ་ཚང་	brewed liquor offering made to ward off life's impediments
ཚོགས་	dinner, supper
ཚོགས་ཚང་	brewed liquor served with supper, brewed liquor offered with feast offerings
འཇར་ཕྱེ་	flour made from roasted rice
འཇར་ཕྱ་	puffed rice, roasted rice
འཇོམས་ཚང་	liquor-of-meeting, meeting-liquor, brewed liquor taken together when meeting after a long departure
ལོ་	yoghurt
བཞིངས་ཚང་	brewed liquor offered immediately after waking up
བཞིས་སྒོ་	food, meal

བཞིས་ཆ་གངས་	special curry served to important people
བྱུར་སྐྱེས་	special curry served to important people
གཟིམ་ཆང་	brewed liquor offered before going to bed
གཡག་ཤ་	yak meat
གཡང་ཆང་	brewed liquor offering made to bring prosperity
ར་ཤ་	mutton
རྩམ་ཐང་	bone soup
ལམ་ཆང་	brewed liquor sent with somebody to be taken on the way
ལྷག་ཤ་	lamb
ལོག་ཆང་	brewed liquor offered again after the first round of serving

ཕ་	meat
ཕ་སྒྲུལ་	dry meat
བཤམ་ཆང་	brewed liquor offered immediately after a meal
སིང་ཆང་	brew, an alcoholic drink extracted before making brewed liquor
ལྗིབ་	roasted and flaked corns, cornflakes
ལྗེབ་ཇ་	churned butter tea
གསེར་སྒྲུལ་ཆང་	brewed liquor for offering to deities
གསོལ་ཇ་	tea [honorific]
བསྐྱ་ཆང་	brewed liquor served to an arriving guest
བསྐྱ་ཇ་	reception-tea, tea served to an arriving guest

དོ་སྦྱོལ་

salad made especially from
cucumber

ཨ་རག་

liquor, brewed liquor, wine

ཨ་མ་དར་ཚེལ་

chilli cooked with cheese

ཨ་རྩལ་

chilli salad

ཨོ་ཇ་

milk tea

ཨོ་བྱེ་

milk powder

ཨོ་མ་

milk

20. Weather and Related Terms

གནམ་གཤིས་	weather
གནམ་གཤིས་གནས་སྐབས་	weather conditions
གནམ་གཤིས་གནས་སྐབས་ག་དེ་གླེ་འདུག་	What's the weather like?
ལེགས་ཤོམ་འདུག་	It's nice.
གསེལ་ཉོང་ཉོ་	cool
ཁོང་སེ་སེ་	cold
ཚ་ཉོང་རབ་ཉོག་ཉོ་	warm
ཉོ་ཉོག་ཉོ་	warm
ཚ་ཉོག་ཉོ་	hot
ཉེན་མ་ཚ་ཚ་མ་	sunny
ཉེན་མ་ཤར་ཤར་མ་	sunny
དགའ་ཉོག་ཉོ་	beautiful, pleasant
ས་སྐྱུག་སྐྱུབས་སྐྱུབས་པ་	cloudy

ས་སྐྱུག་ལོག་ལོ་	foggy
རྒྱང་འཕྲོབ་ཅན་	stormy
ཚོན་གཤེར་ཅན་	humid
རྒྱང་མ་ཚ་ས་	windy
རྒྱང་མ་ལྗང་ས་	windy
ཚ་ངེར་ཅན་	muggy
ཆར་བ་རྒྱབ་	raining
ལམ་རྒྱབ་	snowing
སེར་མ་རྒྱབ་	hailing
བྲིགས་ཆགས་	freeze
བྲིགས་བསྐྱུ་	freeze
ལོང་སི་སི་	freezing

21. Directions and Related Terms

གཡས་ཁ་ཐུག་ལུ་	on the right
གཡོན་ཁ་ཐུག་ལུ་	on the left
ཡར་ཁ་ཐུག་ལུ་	upward
མར་ཁ་ཐུག་ལུ་	downward
གདོང་ཁར་	front
རྒྱབ་ཁར་	back
གདོང་ཁར་ལུ་	in front of
རྒྱབ་ཁར་ལུ་	at the back of
རྒྱུག་ལུ་	in the middle of
མཚོ་ལོགས་ཁར་	near, nearby
ཉེ་འདབས་ལུ་	close by
ཐག་རིང་ས་ལུ་	away, faraway
ཉུག་ལུ་	above

འོག་ལུ་

below

22. Colour and Related Terms

དམར་པོ་	red
སེར་པོ་	yellow
མི་ཕྱང་	orange
ལྗང་ལུ་	green
ལྗང་ཁ་	grey
སོན་མོ་	blue
སོན་པོ་	blue
བྱ་སྐྱུག་	brown
དཀར་པོ་	white
གནག་པོ་	black
ཤ་ཁ་	pink
གསེར་མདོག་	gold
དརུལ་མདོག་	silver

ལུ་དཀར་	light blue
ལུ་ལྗང་	bluish-green
ལུ་མང་	sky blue
ཉོ་ལྗང་ལྗང་	greenish
ཏུར་ལྗོག་	reddish-yellow
ལྗང་ལེར་	yellowish-green
ལྗང་ནག་	dark green
ལེར་རྒྱ་	light yellow
ཐལ་དཀར་	ash colour
དཀར་རྒྱང་	snow white

23. Time and Related Terms

ཚུ་ཚོང་	time, hour
སྐར་མ་	minute
སྐར་ཆ་	second
རྩོ་པ་	in the morning/AM
ཉིན་སྟོང་	in the morning/AM
ཉིན་མཐའ་	in the afternoon/PM
ཕྱི་རུ་	in the evening/PM
བསྐལ་པ་	aeon, era
ཁ་ཉིན་མ་	the day before yesterday
ཁ་ཅ་	yesterday
དགུ་ཉིན་མ་	four days ago
དགུ་པོ་	two years after next
དགུ་ཚེས་	four days from now

དགུ་ཉིང་	two years before last
ཕྱིན་མ་	past, in the past
ཚུ་ཚོད་	hour
ཉི་ལུབ་	sunset, dusk
ཉིན་མ་	day
ཉིན་གང་	the whole day
ཉིན་དགུང་	noon, mid day
ཉིན་ལྗང་	every day, daily
ཉིན་ཕྱིད་	half a day, a half day
ཉིམ་ཨ་རྟག་རང་	every day
ལྗང་མ་	afterwards
མཐའ་མཇུག་	last, final
ད་ཅི་	that time
ད་ལྟོ་	now, at present

ད་རེས་	today
ད་རེས་ནངས་པ་	today, present times
ད་རེས་ལས་པར་	henceforth, from now on
དུས་	times, moment, period
དུས་སྐབས་	times, moment, period
དུས་ཅི་	this year
དུས་ཚོད་	time
དུས་རབས་	century
དང་ཕྱགས་	long ago
གདང་ཞག་	recently, lately
བདུན་ཕྱག་	week
ན་ཞིང་	last year
ན་ལས་པར་	henceforth, from now on
ན་ཉིང་	last year

ནངས་པ་	tomorrow
ནམ་དུས་	season
རུབ་མོ་	night
གནངས་ཚེས་	the day after tomorrow
གནམ་བྱ་གི་དུས་	summertime
གནམ་ལངས་	dawn, daybreak
གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་	New Year's Day
ཕྱི་ཐུ་	afternoon, evening
མ་འོངས་པ་	future
ཚེས་	date
ཞག་	day
གཞས་མོད་	the year after next
གཞིས་ཉིན་མ་	three days ago
གཞིས་ཚེས་	three days from now

གཞིས་ཉིང་	the year before last
གཟའ་	week
ཟླ་མ་	month
རབ་བྱུང་	Rabjung, name of a cycle of sixty years starting with Fire Rabbit Year
ལོ་	year
ལོ་གསར་	New Year
ལོ་གསར་གནས་གང་	New Year's Eve
རྒྱལ་ལས་	later, future
སང་ལོ་	next year
ཉི་མ་	past, in the past

24. Kinship and Related Terms

བཟའ་ཚང་	family
ནང་མི་	family members
ནང་ཚང་	family members
མི་	person
ཕ་སྐྱེས་	man
ཚུགས་	husband
ཡམ་སྐྱེས་	woman, wife
གནས་ཚང་	wife
གནས་མོ་	wife
ཨ་པ་	father, dad
ཨ་འི་	mother, mom
བུ་	son, boy
བུ་མོ་	daughter, girl

ཨ་ཀྲམ་	grandfather
ཇོ་ཇོ་	grandfather
ཨང་ཀྲམ་	grandmother
ཨ་ཞང་	maternal uncle, father-in-law
ཨ་ཟེ་	paternal aunt, mother-in-law
ཨ་བྱུ་	stepfather, paternal uncle
ཨམ་བྱུང་མ་	stepmother, maternal aunt
ཨ་ཅོག་	elder brother
ཨ་ཞེལོ་	elder sister
ཕོ་ཀྲམ་	elder brother
བྱུ་གཟུང་	younger brother
བྱུ་མོ་	younger sister
མྱོང་མོ་	younger sister
ཕྱུག་	sibling. cousin

ལྷན་ཆ་	sibling, cousin
ཕ་ལྷན་	brother
མ་ལྷན་	sister
ཡ་ལྷན་	half sister, half brother
བུ་མེད་མཉམ་པ་	son-in-law
མནའ་མ་	daughter-in-law
ལྷན་པོ་	brother-in-law
ཕ་ལྷན་གྱི་ཨམ་སྐུ་	sister-in-law
བུ་ལྷན་གྱི་ཨམ་སྐུ་	sister-in-law
ཚ་བོ་	nephew
ཚ་མོ་	niece
བུ་ཡར་	step-son
བུ་ཡར་མོ་	step-daughter
བུ་ཚུ་	children

བྱ་གཞི་	offsprings
བྱ་ཚབ་	adopted child
མ་ཚབ་	foster-mother, surrogate mother
ནང་གི་ཨམ་	house husband
ནང་གི་ཨམ་	housewife
ཉེ་མ་	relative
ཉེ་ཚེན་	relative
ཉེ་འཁོར་	close relatives
གཉེན་ཉེ་མ་	relatives, kinsmen
ཉེ་མ་ཉེ་འཁོར་	relatives, kinsmen
ཉེ་ཚེན་བཅས་ཤོས་	immediate relatives
གཉེན་སྲོག་པ་	spouse
ཆུན་ལོག་	old people, the aged
ཆུན་ཤོས་	senior, senior citizen (male)

གན་ཤོས་མ་	senior, senior citizen (female)
ཡ་ལོ་	child, children
གཅེས་གཅེས་	beloved child, pet child
ཆ་རོགས་	friend, companion
ཚོས་ཤོགས་	spiritual friend, dharma friend; classmate
མ་ཚེད་ཤོགས་	intimate friend
འཆམ་མཐུན་མ་	close friend
ཕོ་སྐྱེས་དང་ཡམ་སྐྱེ	couple, husband and wife
གཉེན་ཟླ་	spouse
མཉམ་རོགས་	colleague
ལྷོ་ཚང་	friend, companion
མཐུན་བཤེས་	intimate friend
དེ་བུ་	grandson

དེ་བུ་མོ་	granddaughter
ཕྱག་རོགས་	husbands of sisters, husband of one's wife's sisters
དུ་ཅུ་བུ་ཚུ་	orphan
དོ་རྗེ་སྐུན་	spiritual cousin [<i>lit.</i> vajra-cousin], cousin formed by a religious bond
ན་ཚུང་	teen-ager, early youth
ན་གཞོན་	youth
ན་ལོན་	adult, grown-up
པ་སྦད་	father and child
མ་སྦད་	mother and child
པ་སྐུན་	paternal cousins
མ་སྐུན་	maternal cousins
ཚོན་འཁོར་	relatives
པ་ཚོན་	paternal relatives

མ་ཚན་	maternal relatives
ཕམ་བུ་གཞི་	parents and children
ཕོ་རྒྱུང་	unmarried man, single, bachelor
མོ་རྒྱུང་	unmarried woman, single, spinster
བུ་མོ་ལྷུང་	girl, young girl
བུ་མོ་རོགས་	girlfriend
འབྲང་	bastard
མི་དར་མ་	adult, grown-up
མོ་རེང་མོ་	single woman
རབ་ཚད་	barren man or woman
ཚ་བོ་ཚབ་བརྒྱུད་	nephew and children
ཚ་མོ་ལྷུང་མོ་	younger niece
ཚ་ལྷུང་ལྷུང་	younger nephew

ཞང་ཚན་	maternal uncle and nephew
ཟླ་མ་རྟོགས་	village friend
ཡུག་བཟ་	widower
ཡུག་བཟོ་	widow
རྟོགས་	friend
རྟོགས་པོ་	gigolo, boyfriend
རྟོགས་མོ་	mistress, girlfriend
ཨ་རྟོགས་དགའ་རྟོགས་	lover
དམ་	enemy
བྱང་ཕྱད་	enemy
དམ་བྱང་ཕྱད་	enemy

25. Animals and Related Nouns

ཀ་ལ་བིང་ཀ་	nightingale
ཀ་ཤ་	deer, barking deer
ཀོ་མ་	skin, leather
ཀྱི་ཤིག་	flea
ཀང་མིག་	hoof
མྱ་ག་	magpie
ལུ་བྱུག་	cuckoo
ལུ་བྱུག་སྒོ་མོ་	cuckoo
ལུ་འོང་	eagle
ལྷིམ་བྱ་	domestic fowl, cock, hen, poultry, etc.
ལྷ་བམ་	a breed of cow
ལྷང་ལྷང་	crane

གྱུང་	a kind of small leopard, beast of prey
ཕྱོག་མོ་	ant
མཱ་རུམ་	musk deer
མཱང་	ox
མཱང་གི་མ་པ་	bull
མཱང་རུང་	young bull
མཱང་མོ་ཆེ་	elephant
དགོ་བ་	a species of antelope
ཕྱོད་	vulture
ཕྱོད་མ་	mare
ཕྱོ་	a kind of deer
ཕྱོ་ཉ་	imported fish
ཕྱོ་སྐག་	cross-breed pig

ལྷ་ཚ་	hybrid bull, <i>gyatsha</i>
ལྷ་ཚམོ་	female <i>gyatsha</i>
གློ་ལོ་	domestic animal
གློ་ང་	egg
གློ་ངོག་	egg
གློ་མ་ཚེན་འཕྱི་བ་	marmot
ངང་པ་	wild goose
ར་མོང་	camel
ཅི་ཏོང་ཀམ་ཕུ་	shrimp
ཅུང་ཀ་	a bird like crow with red beak
གཅན་གཟན་	carnivore
ཕྱོང་འབྲུབ་	earthworm
ལྷ་པག་	hippopotamus
ལྷ་བྱ་	eagle

ཚུ་བྱ་དཀར་མོ་	stork, a large bird with long beak and neck and long legs
ཚུ་སྐལ་པ་	crab
མཚུག་མ་	tail
ཉ་	fish
ཉ་	horse
ཉི་ཟླ་ཚུང་	foal
ཉལ་	tiger
ཉལ་མོ་	tigress
ཐི་ཐི་རྒྱལ་མོ་	dove, pigeon
ཐི་ཐི་རྒྱལ་མོ་	dove, pigeon
དར་འབྲུབ་	silkworm
དུང་དཀར་འབྲུབ་	snail
དུད་འགྲོ་	animal

དོད་བམ་	a breed of cow
དོམ་	bear
དེལ་	mule
དམ་ཁྱི་	a breed of small dog
འདམ་བྱ་	duck
འདྲེ་ཤིག་	bedbug
ཕྱིག་པ་ར་ཙ་	scorpion
ནལ་ཟན་མ་	sparrow
ཉི་ཏུ་མི་	mongoose
ཉེ་ཙ་	parrot
གནམ་གྱུ་འབྱུབ་	dragonfly
པགས་ཀོ་	skin, leather
པདཔ་	leech
ཕྱི་	body hair

ལྷོ་	monkey
ལྷོ་གི་	wolf
ལྷོ་བྱི་	stray dog
ལྷོ་ལྷོ་སྐྱུ་	locust
ལྷོ་ལྷོ་	monkey
ཕ་སྐྱུ་	bull
ཕག་ལྷོ་	piglet
ཕག་ལྷོ་	pig
ཕག་གི་	dove, pigeon
ཕག་ལྷོ་	dove, pigeon
ཕ་ཆེན་	castrated horse
ཕྱི་ལྷོ་	marmot
ཕྱི་ལྷོ་ལྷོ་	butterfly
ལྷོ་ལྷོ་	wolf

བ་	cow
བླ་ཁ་	cocoon
བ་ཁ་འབྲུབ་	silkworm
བ་གླང་	cow and ox
བ་བམ་	young cow
བ་སྐྱ་	body hair
བ་མེན་	hybrid bull
བབ་ཤེམ་	spider
བེ་ལ་ཕག་པ་	cross-breed pig
བེ་ལ་བྱ་	cross-breed chicken
བོང་ཀྱ་	donkey
བོད་ཉ་	Tibetan fish
བྱ་	bird
བྱ་ཁ་	hawk

བྱ་དགོ་བོ་	hornbill
བྱ་གོད་	vulture
བྱ་ངང་མོ་	swan
བྱ་མདངས་	a kind of pheasant
བྱ་པོད་	cock
བྱ་བ་གྲོ་	parrot
བྱ་རོག་	raven
བྱ་ཨ་ལུ་	cuckoo
བྱ་ཚོ་ལ་སྣོ་དཀར་	magpie
བྱལ་ར་	wild goat
བྱ་མོ་	hen
བྱི་ཐུར་	porcupine
བྱི་ཚི་	rat, mouse
བྱི་ཚི་ཕམ་	porcupine

བྱི་མི་	cat
བྱི་ལྟ་ཉ་ཟེན་མ་	sparrow
བྱི་ལྟ་	bird, chick
བྱི་ལམ་	butterfly
བླང་སྐྱང་	a breed of bull that does not grow very big
འབྲུ་རས་འབྲུབ་	silkworm
འབྲུབ་	insect, worm
འབྲུབ་དཀར་ཏོ་མ་	maggot
འབྲུབ་ཤུབས་	shell
འབྲུ་	female yak
འབྲུ་མོ་	female yak
འབྲུག་	dragon
འབྲོང་	a species of wild yak

འབྲོང་གྱི་མ་ཙཱ་	takin
སྐྱབ་	a species of bird with stripe feathers
སྐྱལ་པ་	frog
སྐྱལ་པ་ཀའ་ཀུར་	crab
སྐྱལ་པ་	snake
སྐྱལ་པ་ཉ་	eel
སྐྱལ་པ་མེ་	big snake
སྐྱལ་པ་མེ་ཆེ་	python
ལྱང་ནག་	fly
ལྱང་མ་	fly
མ་ཉེ་	buffalo
མ་བྱ་	peacock
མེ་གཤེན་	hoof

མྱིགས་	hoof
ཅི་ཅི་དམར་མོ་	lizard
གཙང་ཚུའི་ཉ་	carp
གཙོད་	a kind of antelope
རྩ་བ་མི་སེམས་ཅན་	herbivore
རྩ་ཤ་གཉིས་ཆ་བ་མི་སེམས་ཅན་	omnivore
ཚང་	nest
མཚོ་གླང་	water bull
མཚོ་	hybrid bull, <i>dzo</i>
མཚོ་མོ་	female <i>dzo</i>
ཞོ་ལེ་	a yak kept for breeding
ཞོ་ལོམ་	cockroach
གཟན་དོམ་	mosquito
གཟིག་	leopard

གཟེར་མ་	a small wild chicken
འ་དོ་མ་	fox
འ་མོ་	fox
འུག་པ་	owl
ཡང་ཀུ་	a breed of ox, <i>yangku</i>
ཡང་ཀུ་མ་	female <i>yangku</i>
གཡག་	yak
གཡུ་ས་ཉ་	local fish
གཡུ་ས་ཕག་	local pig
གཡུ་ས་བྱ་	local chicken
ར་	goat
རི་སྒྲང་	wild ox
རི་དྲུག་སེམས་ཅན་	wild animal
རི་ཕག་	boar, wild boar

རི་བོང་	hare, rabbit
རི་བྱ་	wild bird
ཅ་ཅ་	a kind of deer
ཏུས་སྐྱལ་	tortoise
རོ་ཁྱི་	dog
རོ་ཁྱིའི་ཕྱུག་གུ་	puppy
རྩ་	horn
རྩ་ཙཱ་	horn
རྩ་མ་	horn
ལ་དོམ་	polar bear
ལྷུག་	sheep, lamb
ལེ་གོ་	a wild chicken
ཤ་འབྱུབ་	maggot
ཤ་བ་མི་སེམས་ཅན་	carnivore

ཤམ་	reindeer, antelope
ཤིག་	louse
ཤུབས་	shell
གཤོག་པ་	wing
ས་བྱི་ཙེ་	a small rat
སེང་གེ་	lion
སེམས་ཅན་	animal
སེར་པ་རྒྱུང་མ་	bee, honeybee
སྤོ་མ་	nit
སྤོག་ཆགས་	living beings, small creatures
གཤེབ་	stallion
གཤོབ་	shell
བམི་མི་	rhino, rhinoceros
ཨབ་སྦུ་	a breed of small dog

ཕོ་རྟ་

raven

ཕོ་ལ་

crow

26. Plants and Fruits

ཀོང་ཅེ་	pineapple
དཀར་ཤིང་	poplar, aspen
ལྗང་ལྗི་ཤིང་	plum tree
ལ་རི་ལུ་བ་	watermelon
ལམ་བུ་ཤིང་	peach tree
ལམ་ཤིང་	peach tree
ལྷི་	pear
ལྷི་ཤིང་	pear tree
རྒྱུན་འབྲུམ་	grapes
རྒྱ་ཚོས་ཤིང་	mulberry
རྒྱ་བྱུག་ཤིང་	jujube tree, date palm
ངང་ལག་	banana
མངར་རིགས་ལམ་ཤིང་	apricot tree

སྐྱ་ཚལ་	plant
སྐྱ་ཤིང་	plant
ལྷང་མ་ཤིང་	willow
ཉུང་གོ་	walnut
ལྷོང་ཕུ་	pine
ཕོ་དཀར་ལྷོང་ཕོ་	elm, elm tree
འདབ་མ་	leaf
ལྷོང་བུ་	stem
སྐྱ་ཚར་	cane
བལ་པ་ལེའུ་	guava
ལུ་	bamboo
ལྷོང་བུ་	bud
ལྷོང་བུ་	jackfruit
ཕོ་ཉོག་	flower

མོ་འདུ་པ་ལ་	jackfruit
རྩ་བ་	root
ར་ཉོག་	root
རྩ་	grass
ཚར་	bamboo
ཚར་གྱི་ཁམ་	bamboo cane
ཚལ་ལུ་	orange
ཞལ་ལག	branch
མི་ཅི་	lychee
མོ་འདབ་	leaf
ཞིང་	tree
ཞིང་སྐྱལ་ས་	bark
ཞིང་འབྲས་	fruit
ཞིང་འབྲས་ཞིང་	fruit-bearing tree

ཕྱག་པ་ཤིང་	cypress tree
ས་བོན་	seed
སེ་ལྷུ་	pomegranate
སོན་	seed
ཨ་བའི་མགུ་ཏྲོག་	watermelon
ལྷན་འབྲས་	persimmon
ཨམ་རྩ་ཀྲ་ལི་	mango
ཨི་ལྷལ་	apple

27. Grains and Cereals

དཀར་	wheat
གོ་ཟ་	maize, corn
དུམ་ཐོག་	winter crops
ཕྱ་རེད་	sweet buckwheat
ཉི་མ་མེ་ཉོག་	sunflower
ཉི་མ་གང་ཤར་མེ་ཉོག་	sunflower
ཉི་ལ་	sesame
སྟོན་ཐོག་	autumn crops
ནག་	barley
པད་དཀར་	mustard
བ་དམ་	peanut, groundnut
བོད་སྐྱམ་	pea
བྱི་ལི་མུག་མ་	a type of grain

ཕྱི	buckwheat
འབྲུ་	paddy
མོན་མ་འབྲུ་	millet
ཡུངས་ཀར་	mustard
རྟེན་	paddy
ཕོ་ཐོག་	crops
ཤན་མ་	pea

28. Vegetables

ཀ་ཀུར་	pumpkin
ཀི་ཚུ་རམ་	a type of garlic
ཚུ་སྒོག་པ་	garlic
ལག་ཏིག་མ་	bitter gourd
གོ་ག་ལམ་	an edible wild garlic
གོན་	cucumber
གོན་ཚུ་	baby cucumber
དགུན་སྒོག་པ་	winter garlic
སྒོག་པ་	onion
ཉ་ལག་ཚུང་	asparagus
ཐིང་ངེ་	pepper
དུང་སྒོག་པ་	a type of onion
དོ་ལོམ་	eggplant

འདབ་མ་གོ་པི་	cabbage
འདམ་ཅུ་	a green edible leafy plant
ནགས་སྐྱེས་	edible fern
པད་ཚོད་	spinach
དཔའ་ཉྟགས་སྐྱེས་ལྷང་མ་	a type of flat bean
སྐ་ཚེར་	edible shoot
བྱུར་སྐྱོགས་	summer garlic
བྱི་ཙེ་ཨེ་མ་	cayenne
བྱི་ལི་རྣམ་ཙག་	a kind of mushroom
བླམ་བན་ད་	tomato
མེ་ཉྟག་གོ་པི་	cauliflower
མོན་ལྷུ་ཐིང་ངེ་	a small pepper
ཚོད་བསྐེ་	vegetable
ཚོད་བསྐེ་ཉྟན་མོ་	green vegetable

འོད་ལྷ་	coriander
གཡུང་རྫོག་	turnip
ལ་ལྷག་	radish
ལ་ལྷག་དམར་པོ་	carrot
འོམ་	dry turnip leaves
ཤ་ལྷ་	mushroom
ས་ལྷ་	ginger
སྲན་མ་རྩུང་མ་	bean
ཉོན་ཚད་	spinach
ཞེ་མ་	chilli
ཞེ་མ་སྐྱམ་	dry chilli
ཞེ་མ་མངར་མོ་	capsicum
ཞེ་མ་ལྗོན་མོ་	green chilli
ཞེ་མ་ཉོན་རྩུང་	green chilli

ཨེ་མ་བཤུར་སྐམ་

steamed and dried chilli

ཨེ་མ་རྟོ་སྐམ་

sliced and dried green chilli

ཨེན་རྩོག་

turnip

ཨོ་ལ་མཚུ་རྟོག་

a kind of vegetable resembling
crow's beak

ཨོ་ལ་ཚལ་

a wild edible plant

29. Clothing and Related Terms

གོབ་གོམ་	sandal
དགྱི་ར་	dress for women, <i>kira</i>
བཀའ་ཞེ་	men's scarf, <i>kabney</i>
སྐྱད་ལྱད་ཐགས་རས་	a kind of hand-woven dress with special pattern for women
སྒྲིང་རགས་	waistband, girdle, belt
ལན་འཇར་	shirt
ལྷོམ་གོ་	glad rags, dress for special occasion
གོ་	dress for men, <i>gho</i>
གོང་	collar
གོས་ཆེན་	satin, brocade
གྲོན་ཆས་	clothes, clothing
གྲུ་ཚོ་	silk

མགུ་བཅུགམ་	women's gown
ལྷོགས་གོ་	uniform
ཅ་སྒལ་	sandal
ཅ་རགས་	waistband
བཅིང་དོརམ་	trousers, pants
ཆར་བཀའ་	raincoat, mackintosh
ཆར་ལེབ་	raincoat, mackintosh
ཚུ་ལྷམ་	wellington, gumboot
ཚོས་གོ་	religious garment, dharma robe
འཆམ་གོ་	costume for mask dance
འཇའ་ལྷོགམ་	a hand-woven rainbow-coloured cloth
ཉི་གཏུགས་	umbrella

སྟོད་གོ་	upper garment/jacket for women, inner white shirt worn by men from inside the <i>gho</i> and folded up the sleeves
ཐགས་རས་	women's dress
ཐུབ་ཅི་	shirt button
མཐེབ་ཅུ་	shirt button
དོར་མ་	trousers, pants, quarter-pants, half-pants
གདོང་ཁེབས་	apron
ནང་དོར་མ་	underclothes, underwear
ནང་ཤལ་	inner lining
ལྷམ་ཅུ་	a woolen cloth
དཔེ་གསར་	new design
སྤང་ཅེ་	white-striped cloth

ཟུང་རུང་	sleeve
ཕྱ་རི་	a woolen cloth
ཕྱི་ཤལ་	outer garment
བལ་	wool
མོན་ཐགས་	a kind of women's dress
དམག་གོ་	army dress
དམར་ཁྲ་	red-striped cloth
མྱང་དཀྱིས་	cloth used by women around the waist down
མྱང་གཡོགས་	skirt, women's under-gown
མུན་ཚེ་དམར་ཁྲ་	a hand-woven cloth with striped pattern
ལྗོ་	cap, hat
བཟང་གོ་	glad rags, dress for special occasion

འོན་འཇུག་	blouse
ཡ་ཁྲ་	a coarse woolen fabric
གཡུས་ཐགསམ་	a traditional textile quite similar to ' <i>adang'mathra</i> but with smaller stripes
རག་ཅུང་	women's scarf
རས་	cloth, cotton
ལྷ་གོ་	working dress
ལག་རྒྱན་	white cloth worn around the end of sleeve of men's <i>gho</i>
ལག་ཤུབས་	glove
ལྷང་སེར་མ་	a hand-woven cloth with complete regular pattern
སེར་ཁྲ་	yellow-striped cloth
རྩེ་ཕྱིས་	handkerchief

ལྷམ་

shoes

ཨ་དང་དམར་ཁྲ་

a traditional textile

ཨང་དར་

underwear

ཨར་ཅོ་ལྷོ་རམ་

towel

ཨོ་གྲུབ་མ་

brassiere, bra

ཨོམ་སོ་

sock, stocking

30. Buildings and Places

སྐྱ་བཏོག་ཁང་	barber shop
སྐྱེད་ཚལ་	park, grove
ཁ་བྱང་	address
ཁ་ཡིག་	address
ཁང་བྱིམ་	house, building
ཁང་མིག་	room, cabin, apartment
བྱིམ་	house, building
བྱིམ་ཅུང་	cottage, small house
བྱིམ་སྟོང་མ་	empty house, vacant flat
བྱིམ་ཐོག་	roof, storey
བྱུས་ཁང་	bathroom, washroom
སྐྱོམ་	market, town
འབྲུབ་སྟོན་ཁང་	theatre, auditorium

གུང་	household
གོ་མིག་	room
དགོན་རྒྱེ་	practice centre
དགོན་པ་	retreat, monastery
གུང་	wall
སྒྲོག་བརྒྱན་ཁང་	cinema, movie house
མཚོན་བྱིམ་	guest house
མཚོན་སྐྱོང་ཁང་མིག་	parlour
མཚོན་བྱིམ་	guest house
འབྲེམ་སྒྲོན་ཁང་	museum
གཤེངས་	door
གཤེངས་ལྗོངས་	window
གཤེངས་ར་ཁ་	yard, courtyard
གཤེངས་ལམ་	doorway, entrance way

ལྷན་ཁང་	practice house
བཅད་	partition
ལྷགས་སྤྱི་	iron ladder
ཆབ་གསང་	toilet, latrine
མཚོན་ཁང་	altar room, prayer room
ཇ་ཁང་	teahouse
ཉལ་ཁང་	bedroom
ཉལ་བྱིམ་	dormitory, hostel
ཉེང་ཕྱོ་	upper gate, upper door
ཉེང་ཕོག་	top floor
ཐོམ་རྒྱལ་	stair, staircase
ཕོག་	floor, storey
ཕོག་ཚང་	storey
འཕོན་ཕྱོ་	exit

སྟོན་ཁང་	sitting room, living room
སྟོན་བྱིམ་	residence
སྟོན་ས་	living place
གནས་	Sacred place
དཔེ་མཚོན་	library
པ་བྱིམ་	home, ancestral home
བར་ཐོག་	middle floor
ཕྱ་ཕྱོར་	hut
བྱ་སྐྱུག་	cave
མ་བྱིམ་	main house, maternal house
མེ་ཉོག་ལྗུམ་ར་	garden, flower garden
གཙུག་ལག་ཁང་	monastery
རྩལ་རྒྱུང་	swimming pool
རྩེགས་	wall

རྟོག་ཐང་	playground, playing field
ཚོགས་ཁང་	assembly hall
ཚོགས་ཐུན་ཁང་	club
ཚོང་ཁང་	shop
འཕྲུལ་རྒྱུ་	entrance
ཞལ་འཛོམས་ཁང་	meeting hall
བཟ་ཁང་	dining-room, dining hall; restaurant
བཟུང་ཁང་	hotel
འོག་ཐོག་	ground floor, downstairs
ཡིག་ཚང་	office
རབ་གསལ་	balcony
ལུས་རྒྱལ་ཁང་	gymnasium
ས་ཆ་	place

ས་གནས་	location, place
སློབ་ཁང་	classroom
གསང་སྤྱོད་	toilet, latrine
སྐྱ་ཁང་	temple
མཐ་ཁུ་	ladder

31. Furniture and Articles of Daily Use

ཀ་ཀ་ལ་	knife
ཀ་ར་	chalk
ཀ་ལ་རྩམ་	pot
ཀང་ཀ་	fork
ཀུ་ཅུང་	wooden ladle serving
ཀོ་ཤེལ་	plastic glass
དཀར་ཡོལ།	china, white clayware
ཀང་ཁྲི་	chair
ཀང་གསུམ་	tripod placed inside <i>'arzang</i> to support a small pot that collects the brewed liquor
སྐྱད་པ་	thread, yarn
ལྷ་ལྷི་	razor, shaving blade
ལྷ་ལྷི་	razor, shaving blade

སྒྲིགས་	scoop, ladle
ཁ་ཏུ་	a pot placed on top of <i>'arzang</i>
ཁ་ཏོག་	lid
ཁ་གདན་	sheet, cover-sheet, bed-sheet
ཁ་རས་	mouth cover, cloth to protect the mouth
ཁབ་	needle
སྒྱིམ་ཆས་	furniture
སྒྱིགས་རྒྱུ་	refrigerator
ལྷས་ཆས་	toiletries
ལྷས་ལྷན་	shampoo
ལྷས་ལྷ་	bathtub
ལྷས་གཞིང་	basin, washbasin
ལོ་	urn, vessel

ཚོ་ཚུང་	small urn, small vessel
ཚོ་བུངས་	copper pot, copper vessel
གོ་ཐལ་	ash
གྱི་ཚུང་	knife
གྱིབ་གདན་	foam mattress
གྱིབ་དོབ་	rubber bucket
གྱིམ་ཙེ་	scissors
གྱུམ་བེ་གདན་	a special carpet
གླང་ལེབ་	soap
གླང་ལེབ་རྩོམ་	soap case, soap box
རྩོག་མེ་	electricity
མཇུ་ཤད་	comb, brush
ཚུ་རི་	jar, crock, vat
ཚུབ་ལ་	armchair

མཁམ་	box
མཁོ་རམ་	curtain, door curtain
མཁོ་གཟུགསམ་	dagger
མཁོ་མ་	box
ཅ་ཆམ་	articles, things, objects, items
ཅ་ལ་	articles, things, objects, items
ཅན་སྟེགས་	small low table
ཅོག་མཁོ་མ་	low table
ཅོག་ཅོ་	small low table
ཕྱགས་མཁོ་མ་	trunk
ཕྱགས་ཐབ་	chain, iron chain
ཕྱགས་ཐབ་	metal stove, iron stove
ཕྱགས་རྩོབ་	iron bucket
ཕྱགས་གཟུར་	iron ladle

ལྷགས་ལེབ་	iron sheet
ཆ་སྒྲམ་	wardrobe, cupboard
ཆང་ཕོར་	liquor cup
ཆང་བཤོ་	liquor strainer, sieve
ཚུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་	clock, watch
ཚུ་བངས་	water drum made of copper
ཚུ་བོམ་	pail, bucket
ཇ་ཐུར་	teaspoon
ཇ་དམ་	flask, thermos, vacuum flask
ཇ་ཕོར་	teacup
ཇ་སྒྲུག་	a thin wood with shaped end for churning butter tea
ཇ་བཅག་	tea strainer
ཇ་རྩམ་	teapot, kettle

ཇ་གཟུང་	tea ladle
ཇ་སྐྱབས་	a cylindrical cask for churning butter tea
ཇན་དོམ་	a liquor container made of wood and coated with metal such as copper and silver
ཇམ་སྐྱིས་	teapot, kettle
ཉལ་ཁྲི་	bed, cot
ཉལ་ཆས་	bedding
ཉིན་གདུགས་	umbrella
ཉལ་སྐྱུང་	rice spoon
ཉལ་གཟུང་	rice ladle
ཉལ་རས་	a piece of cloth to carry food or to eat food in
ཉལ་གས་	shelf, rack

ཐ་མི་	plate
ཐག་པ་	string, rope, cord
ཐབ་	oven, stove
ཐབ་ཆས་	kitchenware
ཐབ་ཤིང་	firewood, fuel wood
ཐོག་ཤིང་	ruler
ཐོའུ་	seal, stamp
ཐུར་མ་	spoon
ཏུ་ལུང་	chimney
གདན་	mattress
གདན་མེགས་	sheet, cover-sheet, bed-sheet
དེག་	pot, container
རྩ་ཉི་	stone pestle
རྩ་བྱང་ཤིང་	slate, stone slate

རྩེ་རིང་	stone pillar
རྩོབ་	bucket
ལྗེ་མིག་	lock
ལྗེ་མིག་བྱ་	key
ལྗེ་མིག་མ་	padlock
ལྗེ་རམ་	plate
ལྗོད་ཁྲི་	chair, seat
ལྗོག་ཤོང་	ink-pot
ལྗོག་ཚེ་	ink
པ་ལང་	a liquor container usually made of wood or bamboo
པད་ལྗེ་	saucer
པི་མི་	pencil
དཔའ་རྟགས་	sword

སྒྱ་ཚི་དཔལ་འབར་	candle
སོར་པ་	cup, bowl
སྤྱག་སྒྲམ་	cupboard
སྤྱག་དམ་	seal, stamp
སྤྱག་སམ་	broom
འཕྲུལ་མེ་	torch
འཕྲུལ་འཚོམ་	sewing machine
བང་རྩོམ་	cabinet, showcase
བང་ཅུང་	a round cane basket
བྱང་མེང་	blackboard
བྱེམ་ཏ་	quilt
བྱེམ་པུ་	quilt
བར་རྩ་	a pot to collect brewed liquor
འཕོལ་གདན་	cushion

འབྲི་དབ་	notebook
སྒྲུང་རྩོ་	bellows
སྒྲུང་པ་	bellows, bellows· made from leather
མལ་ཆ་	blanket
མིག་ཤེལ་	spectacles, eyeglasses, lens
མེ་	fire, light
མེ་གྲེག་	match
མེ་དུ་	bellows
མེ་རྩ་	fire heater, furnace
མེ་མོང་	mirror
མོག་གྲོ་	steaming vessel, food steamer
སྒྲུག་གུ་	pen
ཚོག་གུ་	mortar

ཚུ་གདན་	mat
ཚོད་གཟར་	curry ladle
ཚུ་ཉོད་	salt bag, salt vessel
འཇོན་མ་	clamp tongs, wrench
རྩ་ཤའ་	oven glove, oven mitt
རྩ་མ་	pot
བརྩེ་སྒོར་	a circular band on which pots are placed
བུ་སྒྲིག་མ་	scoop for melting butter
བུར་ཆམ་	razor, shaving blade
བུར་སྐྱ་	shaving cream, shaving foam
ཟ་ཁྲི་	dinning table
ཚོ་མ་	barrel, pail, tub
ལྷ་མོ་	calendar

ཟླ་པ་	wooden bowl
གཟར་ཏུ་	ladle
ཡིག་གྲེག་	erasor
ཡོལ་མི་	curtain, screen
རང་ག་	a spoon for mixing and serving rice
རླུང་ཐབ་	gas stove [stove which uses gas to cook]
རླུང་གཡམ་	fan
ལ་ལྷང་	lamp, oil lamp, lantern
ཤལ་དམ་	glass bottle used for storing brewed liquor
ཤལ་ཕོར་	glass bowl or cup
ཤིང་གྲོ་	tray

ཤིང་ཐབ་	wood stove [stove which uses wood to cook]
ཤིང་གཟར་	wooden ladle
ཤོག་གུ་	paper
ས་གདན་	floor carpet
ས་ལྷུག་	chalk
སེང་རས་	mosquito net
སོ་བགྲུ་	toothbrush
སོ་ལྷན་	toothpaste
སོལ་མོ་	charcoal
ཉང་	pillow
ཉང་བྱབས་	pillowcase, pillowslip
ལྷ་ང་	pan, frying pan, saucepan
ལྷམ་རྩེགས་	shoe rack

ཨ་རག་བཅས་

a cylindrical copper vessel used
for making brewed liquor

ཨེན་ཅི་

chopping, cutting board

32. Agricultural Tools and Weaponry

བཀག་གཞོང་	a kind of chisel
རྒྱ་གྲ་	rake, a garden tool with sharp metal points
རྒྱ་ཉེ་	a small spade
གྲིང་ག་	spear
གྲོབ་མདའ་	gun
ཁ་མིག་	plough
ཁབ་	needle
གན་ཉི་	pick, pickaxe
གྲིམ་ཙེ་	scissors
རྒྱ་ཉེ་ག་	a big spade
དགྲ་ལི་	shield
གཅད་གཞོང་	a kind of chisel

གུ་ལྷོ་གཞེར་	screw
ལྷ་གས་ཀྱུ་	hook, iron hook, fish-hook
ལྷ་གས་ཐོ་	iron hammer
ལྷ་རག་	watermill
ཚོངས་རྩོ་	a diamond-shaped stone with a string attached to it, used by masons for checking whether the sides of the stone walls are straight or not
ཉ་སྤྱང་	fishing thread, fishing line
ཉ་ལམར་	fishing rod
གཉའ་མདེའུ་	two small wood used for placing the yoke on bull's neck
གཉའ་ལྷགས་	a pivot on the yoke
གཉའ་ཤིང་	yoke
གཉིས་བྱིལ་	plane with double blades

ཏྲིག་ཙེ་	spade, hoe
ཏྲིག་ཙེ་མོ་ཅན་མ་	a garden tool similar to spade with sharp blade for breaking up soil and removing weeds
ཉུ་ཕུང་	hatchet, small axe
ཉུ་རི་	axe
ཉུ་ལྷ་	anvil
ཉུ་བ་	canon
ཐིག་མ་རྩོ་	measuring rod
ཐོང་མ་	a wooden or metal blade attached to the plough for digging the soil
ཐོམ་	hammer
བུ་མ་	net, fish net
རྩོ་ཐོ་	stone hammer
གནམ་གསོར་	drill

དབྱུལ་ཤིང་	a small plank used to keep the bulls apart
འཇུལ་ཟླང་	tractor
འཇུལ་ཚོམ་	sewing machine
བང་གྱི་	a tool like sickle with a curved blade and long handle for cutting grass
བྱིལ་མི་	plane
ཚད་ཤིང་	measuring scale
ཟུར་བྱིལ་	a plane that is used for making the surface of a wood smooth by shaving on its side
ཚོར་མ་	sickle
གཞོང་	chisel, a tool with sharp flat edge for shaping wood or stone
གཡུས་ཉོག་	a medium spade

ར་ཕོ་	hammer, a small hammer that has two horns at the back like that of goat to pull out nails
རང་འབྲུག་	millstone, stone grinder
རྫོམ་ཐག་	rope for tying the yoke to bull's neck
ལག་ཆས་	tool, instrument
ལག་བྱིལ་	a hand-plane
ལག་ཕྱི་	pestle, a small tool for crushing things in mortar
ཤེལ་	glass
བཤམ་མུ་	harrow, rake
ཕོག་ཕུང་	a small chisel
ཕོག་ལེ་	saw

སྒོ་བ་དཔོན་

an angular strip of wood or metal
marked in centimeters or inches
used by carpenters for measuring
or for drawing straight lines

གསེག་བརྒྱུ

file

གསོར་

drill

ཉལ་མ་

shovel

ཉིལ་

awl

མེ་ཏ་

pestle

མེ་ཏ་

big mortar

33. Body Parts and Related Terms

ལྷན་ཚ་	brain nerve
ལྷན་པ་	brain
ཀང་པ་	leg
ཀང་པའི་རྒྱ་ལེབ་	the lower part of the foot
ཀང་མའི་ཚེགས་ཏོ་	ankle
ཀང་མའི་མཇུབ་མོ་	toe
ཀང་མའི་ལྗང་	instep
ཀང་ཚེགས་	ankle
ཀང་མཇུབ་	toe
ཀང་མ་	leg
ཀན་	palate, roof of mouth
སྐད་པ་	waist
རྒྱ་	hair

ཁ	mouth
ཁོ་རྒྱལ་	strength
ཁྲ་	blood
ཁལ་ལྗང་	kidney
ཁལ་ལ་མ་	kidney
ཁལ་ལྗང་	bile
ཁོ་མཚོ་ལ་	phlegm
ཁོ་མ་	lung
ཁལ་ལྗང་	head
ཁྲ་ལོ་	mustache
ཁྲ་ལ་	intestine
ཁྲ་ལྗང་	bladder, urinary bladder
ཁལ་ལྗང་	back
ཁལ་ལྗང་ལ་	backbone, spine

གླུ་ལུ་	back
རྩེ་ལྷོ་ཐག་	calf (leg)
ངར་དོང་	shin, the front part of the leg below the knee
ངར་དོང་ཅུ་ཉོག་	shin bone
མངལ་	womb
རྩལ་ནག་	sweat, perspiration
ལྗེ་	tongue
ལྗེ་རྩུང་	tonsil
ཆབ་གསང་རྒྱལ་པ་	stool
ཆབ་གསང་བསྐྱུས་པ་	urine
ལྗེ་	urine
ལྗེ་ལེར་	pus
མཚན་མ་	liver

མངེ་	penis
རྟིང་པ་	heel
རྟིང་མ་	heel
རྩལ་སྒོལ་	neck
རྩེ་མ་	navel
རྩོ་ལམ་	oesophagus
རྩུ་	vagina
མཐེལ་	palm
དོན་རྟིང་	heart
གདོང་	face
ནང་སྒོལ་	intestine
བུ་ཚེ་	nipple
གནས་ཚེ་	cheek
ལྷག་	pus

ནུམ་ཚོག་	ear
བྱུས་མོ་	knee
དཔུང་མ་	shoulder
དབྱུང་མ་	forehead
དཔྱི་མགོ་	pelvis
དཔྱི་མཐུང་	pelvis
ཐུང་རི་སྐྱུག་	palm, hand-palm
ལྷུ་	hair, fur, pubic hair
ཕོ་རུམ་	abdomen
ཕོ་མཚན་	male organ, penis
ཕོ་མ་	stomach, belly
ཕྱག་རྒྱ་	shoulder
བ་སྐྱུ་	body hair
བྲ་ཚང་	womb

བོལ་ཚོགས་	ankle
བྱ་ལི་	clitoris
བྱང་ཁོག་	chest
བྱང་རྟོ་	chest
བྱིན་མ་ཐག་	calf, the back part of the leg between ankle and knee
འབད་བཞག་	manner, conduct, behaviour
སྐམ་	goitre
མ་མཁལ་	chin
མ་མཚུ་	lower lip
མིག་ཚུ་	tears
མིག་རྟོ་	eye
མིག་རྩ་	eye veins, optical nerve
མིག་རྩིམ་	eyebrow

མོ་མཚན་	vagina
ཚ་	nerve
ཚ་ཁམས་	nerve
ཚིབ་རྩོད་	ribs
ཚོགས་དོ་	joints
མཚོལ་མ་	spittle, saliva
མཚུབ་མོ་	finger
མཚོག་	fist
མཚོག་ཕོག་	blow
བ་ལྗེབ་	cheek
གཟུགས་	body, form
བཟོ་བལྟ་	appearance , looks, feature
ཡ་མཚུ་	upper lip
བརྐང་དོ་	thigh

ལག་མཐོལ་	palm
ལག་པའི་མཇུབ་མོ་	finger
ལག་ཚོགས་	wrist
ལག་པ་	hand
ལུས་	body
ཤ་རྒྱས་	muscle
ཕྱགས་	force
སེན་མོ་	nail
སྔ་	tooth
སྔ་ཉིའུ་	gum
སྔག་བར་	back, opposite to chest
སྔག་	life
སྔ་པ་	nose
སྔ་པ་དོང་	nostril

སྤྲུག་	nasal mucus, snival
སྤྲུག་འཕྲུག་	testicle
ཨ་ལུག་	buttock, bottom
ཨ་ལུག་སྤྲུག་ཚོགས་	buttock, bottom
ཨ་ལུག་དོང་	anus
ཨ་ཕ་	stool, excrement, dung
ཨམ་མཐེ་བོང་མ་	thumb
ཨུ་ལྷ་ཅུ་	eyeball
ཨེ་ཙེ་འོག་	armpit
ཨོམ་	breast, bossom
ཨོལ་སྒོག་	throat
ཨོལ་རྩོག་	larynx
ཨོམ་གུ་	Adam's apple

34. Diseases and Medical Terms

ལྷ་ནད་	leprosy
སྐོང་ནད་	scabies
སྐྱེ་བྱུག་	labour (having baby)
ལ་ཚ་སྐང་ནད་	foot-and-mouth disease
ལྷག་ཉུང་ནད་	anaemia
ལྷག་རྒྱུང་	blood pressure
ལྷག་ཕྱུགས་	blood pressure
ལྷག་བཤལ་ནད་	dysentery
མཁལ་ནད་	kidney failure
མཁྲིས་ནད་	jaundice
གྲང་ཕྱུགས་	fever
གྲང་བ་	gonorrhoea
སྒོ་ནད་	cough

མགུ་ནད་	headache
རྩུ་ཚད་	typhoid
བརྒྱལ་ནད་	epilepsy
ལྗེ་རུང་ནད་གཞི་	tonsillitis
མཚིན་ནད་	cirrhosis, liver cirrhosis
མཚོལ་ལོང་	insanity, madness
སྒྲིང་ནད་	heartache, heart disease
དོན་ཉིང་གཞག་པ་	heart attack
རྩོད་འབར་	fever
འདྲོག་ནད་	neurosis
ན་བ་	sickness, illness
ན་བ་ཚ་བ་	sickness, illness
ན་ཚ་	disease
ནད་གཞི་	disease

ནོར་ནད་	cattle diseases
པགས་ནད་	skin diseases
སྨོ་རོ་དཀར་ལུང་	chickenpox
སྐྱ་གི་རྣལ་ཐོལ་	mumps
ཕག་ནད་	epilepsy
བྱ་ནད་	bird flu
བད་ཀན་	tuberculosis (TB)
འབྲུ་ནད་	communicable diseases
འབྲུམ་ནད་	smallpox
མིག་ནད་	eye disease
དམར་ཅན་མ་	measles
དམར་བཤལ་	dysentery
མ་	wound, injury, sore
མ་བཏོན་ཁྲག་བཏོན་	injury

སྨྱོན་ནད་	mental disorder
ཚ་སྐྱམ་ནད་	polio
ཚ་སྐྱུམ་ནད་	tetanus
ཚ་གྲིབ་	paralysis
ཚ་ནད་	neuropathy, disease of nerves
ཚ་བ་	fever, heat
ཚ་རིམས་	cold, flu
ཚད་ནད་	malaria
ཚམས་མགུ་ནད་	typhoid
མཚོ་ནད་	leprosy
གཞི་ནད་	chronic disease
ཟས་གྲིབ་	food poisoning
ཟས་དུག	food poison
གཟའ་ནད་	paralysis

ཡ་མ་	sinusitis
རིམས་ཚད་	influenza
རྒྱུ་ནད་	neural illness
ལྷན་འབྲེལ་ནད་གཞི་	sexual disease
ཤི་ནད་	epilepsy
བཤལ་རླུག་ནད་	cholera
བཤལ་ནད་	dysentery
ས་ནད་	leprosy
སེམས་ནད་	psychosis, mental illness
བསེམ་	syphilis

35. Health, Sport and Recreation

ཀླང་རིལ་	football
རྒྱལ་	swim
འགྲན་ལྗུང་	match, contest
རྒྱང་མཚོང་	long jump
འཆམ་	mask dance
ལུ་རྒྱལ་	swim
ཏམི་	playing card
ཏཱ་རྒྱལ་	horse race
མཐོ་མཚོང་	high jump
མདའ་རྩེད་	archery
དོ་འགྲན་	match, contest
བླ་རིལ་	basketball
ཕུགས་སྒྲིགས་	rubbish, garbage

འཕྲོད་རྩེན་	health, sanitation
བང་རྒྱལ་འགྲན་སྡུར་	race, running race
སློབ་ལེ་	oral folk poetry, ballad
གཙང་སྐྱ་	health, sanitation
ཚེད་འགྲན་	match, contest
ཚེད་རིགས་	sports, games
ཚེད་ལོ་	sports, games
ཞབས་བྲ་	folk dance
གཟུགས་ཁམས་	health
ཡམ་	dice
རག་རོག་	rubbish, garbage
ལག་རིལ་	volleyball
ལྷས་ཁམས་	health
ལྷས་སྦྱོང་	physical exercises

ལྷན་རྒྱལ་

physical culture

ལྷན་རྒྱལ་གྱི་ལོ་ལོ་

physical education

ལོ་

dice

36. Forms of Address and Professions

བཀའ་ཤོས་པ་	court jester
བཀའ་ཚོན་	chairman of National Advisory Council
ཀང་རྒྱལ་པ་	express messenger
སྐད་སྐྱུར་པ་	translator
སྐུ་ཚབ་	king's representative, ambassador
སྐུ་བཅའ་རྒྱུ་	title used for the supreme lama
སྐྱིན་འགྲུལ་འགོ་དཔོན་	credit officer
སྐྱོན་མིང་	nickname
སྐྱོར་དཔོན་	a teacher who teaches junior monks
ཁང་གཡོག་པ་	peon
བྱུང་ལྗང་	profession
བྱུང་པ་	taxpayer

ཁྱིམ་སྲུང་པ་	house caretaker
ཁྱིམ་འཛིན་	chairman
ཁྱིམ་ཁ་དཔོན་	old term for judge, magistrate, lawyer
ཁྱིམ་ཁ་རྒྱུ་	chief justice
ཁྱིམ་ཁ་རྒྱུ་ལྷོན་པོ་	chief justice with minister's rank
ཁྱིམ་ཁ་རབ་	assistant district magistrate
ཁྱོམ་དཔོན་	mayor
མཁན་པོ་	the head of the monastery, the Buddhist professor, Khenpo
མཁོ་རྒྱུ་འགོ་དཔོན་	procurement officer
འབྲུག་ཅེད་པ་	actor
འབྲུག་ཅེད་མོ་	actress
གོང་མ་	superior, higher authorities
གྲུབ་ཐོབ་	saint

གྲུབ་ཐོབ་པ་	saint, accomplished yogi
གྲོས་དཔོན་	advisor
དགེ་བཤེས་	a Buddhist monk who has mastered metaphysics
དགེ་སྣང་	monk
དགེ་སྣང་མ་	nun, an ordained nun
མགར་མ་	blacksmith
མགྲོན་གཉེར་	chief of protocol
འགོ་དཔོན་	officer
འགོ་དཔོན་སློབ་སྦྱོང་པ་	trainee officer
འབྲེམ་པ་	postman
འབྲེམ་ཡིག་སྐྱེལ་མི་	postman
གཙོ་	Gewog (block) leader
རྒྱལ་པོ་	king

ཀྲལ་པོའི་སྲས་མོ་	princess
ཀྲལ་པོའི་སྤྱང་ལམོར་པ་	king's personal priest
ཀྲལ་ཚོན་	royal minister, king and minister
ཀྲལ་བཅུན་	queen, king and queen
ཀྲལ་ཚབ་	representative of the king
ཀྲལ་རིགས་	the royal race, the race of a king
ཀྲལ་སྲས་	prince
གླུ་སྤྱང་པ་	camp caretaker
གློ་ལོར་ལགོ་དཔོན་	animal husbandry officer
གློ་མ་ཚེན་	a Buddhist practitioner, hermit
ལྷུ་རྒྱལ་པ་	artist, a professional entertainer
ལྷུ་བ་སྤྱེ་པ་	practitioner, one who lives and meditates in the meditation centres
དུལ་བཟོཔ་	silversmith

མངའ་ཞབས་	a term addressed to the king
རྩོན་པ་	hunter
སྤྲལ་པ་	a tantric master
སྤྲལ་བ་ཐོབ་	blacksmith
ལྷ་གཉེས་པ་	water incharge
ལྷ་ཡུར་འགོ་དཔོན་	irrigation officer
ལྷ་སྤྲུང་པ་	water incharge
ཚོས་རྗེ་	religious teacher, dharma master
ཚོས་པ་	religious practitioner
འཆང་སྐྱར་པ་	all-purpose attendants of king and high officials
འཆར་གཞི་འགོ་དཔོན་	planning officer
འཇིམ་བཞེས་པ་	sculptor
རྗེ་ལྷ་རིགས་	the nobility caste

ཉ་པ་	fisherman
ཉ་རོགས་པ་	fisherman
གཉེས་སྐལ་མ་	rank of officials with red scarf
གཉེར་ཚེན་	title of provisions incharge, store officer
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱུང་ཚེན་	joint secretary
མཉམ་འབྲེལ་མདོ་ཚེན་	joint director
ཉ་པ་	horseman
ཉ་དཔོན་	horseman
རྟོགས་ལྡན་པ་	realized practitioner, a Buddhist practitioner who has attained the stage of perfection through infallible knowledge
སྟོ་གཟན་གསར་པ་	newly appointed person, novice
བསྟར་བཤམ་པ་	tourist

ཐགས་འཐག་མི་	weaver
ཐབ་དཔོན་	head cook, chef
ཐབ་ཚང་པ་	cook
ཐོག་སྐྱུང་པ་	crop caretaker
འཕྲུལ་མི་བྱང་ཆེན་	member secretary
དེད་གཡོག་པ་	driver
དོར་ཁ་བསྐྱུར་མི་	interpreter
དོས་པ་	porter
བླག་ཤོས་	title of senior officials who have red scarf
བླང་དཔོན་	judge, magistrate, lawyer, umpire, referee
བླང་སྣོང་	sage, saint, ascetic
བླང་ཁྲིམས་	magistrate of sub-district
བླང་ཆེན་	secretary

བྱང་ཆེན་ངོ་ཚབ་	acting secretary
བྱང་ཆེན་དང་པ་	first secretary
བྱང་ཆེན་གཙོ་འཛིན་	chief secretary
བྱང་ཆེན་འོག་མ་	deputy secretary
བྱང་ཆེན་ལས་ཚབ་	officiating secretary
བྱང་པ་	head of sub-district, Drungpa
བྱང་འཚོ་	doctor, physician
གཤུང་	a noble clan
གདོལ་རིགས་	the most despised caste
བདག་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་	administrative officer
བདག་སྐྱོང་པ་	administrator
བདག་སྐྱོང་དཔོན་འོག་མ་	assistant administrative officer
བདག་སྐྱོང་ལས་རོགས་འགོ་དཔོན་	administrative assistant
མདོ་ཆེན་	director

མདོ་ཆེན་ངོ་ཚབ་	acting director
མདོ་ཆེན་འོག་མ་	deputy director
མདོ་ཆེན་ལས་ཚབ་	officiating director
དོ་བཟོ་བོ་	mason
སྡེ་ཚན་འགོ་དཔོན་	head of division
སྡེ་ཚན་འགོ་དཔོན་འོག་མ་	deputy head of division
སྡེ་ཚན་འགོ་འབྲིང་	group leader, team leader
ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་	forest officer
ལོ་ར་འཚོ་མི་	cowboy, cattle herder
ལོ་ར་རྩི་བ་	cowboy, cattle herder
གནག་རྩི་བ་	yak herder
གནས་སྐྱོར་བ་	pilgrim
རྣལ་འབྱུང་བ་	hermit, saint, yogi
དཔའ་བོ་	hero

དཔེ་བཟང་	model, example to copy
དཔོན་ཆེ་	a clan of masters or lords
ལྔ་ཀ་	the poor
ལྔ་སྒོང་	beggar
ལྔ་འབོད་	village messenger
ལྔ་མི་	block representative
སྒོ་སྒོ་	silversmith, goldsmith
ལྔ་ལོ་	the rich
བུ་རྒྱུ་	babysitter
བྱ་བལ་བ་	an ascetic [<i>lit.</i> free from work]
བྱ་ཟེའི་རིགས་	the Brahman caste
ལྔ་མ་	lama, title used for senior monks and unknown monks [<i>lit.</i> spiritual teacher, guru]
སྒོ་ཆེན་	prime minister

མོན་པོ་	minister
མོན་ལོག་	deputy minister
ཐུགས་སྐྱེལ་མི་	postman
མི་རྒྱེ་	title for ministers, lord, chief
མི་གནགས་	peasant, common people, layman,
མི་དབང་	a term addressed to king, queen, and members of royal family
མི་རྩིས་འགོ་དཔོན་	census officer
མིང་	full name
མིང་གནས་	name, title
མི་སྲུང་པ་	fireman, fire incharge
དམག་མི་	army, military personnel
དམངས་མི་	community representative
དམངས་རིགས་	the lowest caste

དམངས་ཨུའ་	community head
སྤང་ཚོང་མ་	prostitute
སྤན་པ་	doctor, physician
སྤན་གཡོག་མོ་	nurse
གཙོ་འཛིན་	head, person in charge of an organization or a group of people
བཅག་འཇུ་སྤན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱུ་བྱུ་	election commissioner
བཅུན་མོ་	queen
ཚེས་དཔོན་	accounts officer
ཚེས་དཔོན་སྤྱི་བྱུ་བྱུ་	chief accounts officer
ཚེས་འཛིན་པ་	accountant
ཚེས་ཞིབ་སྤྱི་བྱུ་བྱུ་	auditor general
ཚོམ་པ་པོ་	writer, author
ཚོམ་པ་	tailor

ཚམ་དཔོན་	master tailor
ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་	member of national assembly
ཚོགས་ཚཱེའི་འཐུས་མི་	member of national council
ཚོགས་པ་	village head
ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་	committee member
ཚོགས་དཔོན་	speaker of assembly
ཚོང་པ་	businessman, businesswoman, shopkeeper
མཚམས་པ་	meditation practitioner, one who has undergone retreat
མཚོན་གཉེར་	store incharge
མཚོན་དཔོན་	store officer
འཛིན་སྐྱོང་མདོ་ཚན་	managing director
འཛིན་སྐྱོང་པ་	manager
འཛིན་སྐྱོང་གྱི་བློན་མདོ་ཚན་	chief managing director

རྩ་བཟོཔ་	potter
རྩོང་ཁའི་ངོ་ཚབ་འགོ་དཔོན་	Dzongkha focal person, one who serves as an agent to promote Dzongkha
རྩོང་བདག་	administrative head of a district, Dzongda
རྩོང་ཕྱི་སྐྱོ་བྱུ་	zonal administrator
རྩོང་དཔོན་	title used to refer to district administrator in earlier times
རྩོང་རབ་	assistant administrative district head
རྩོང་སྐྱུང་པ་	fortress caretaker
འབམ་	king [honorific]
འཕ་ངོ་	name of a clan
ཞིང་པ་	peasant, farmer
ཞིབ་འཚོལ་འགོ་དཔོན་	research officer

ཞིབ་འཚོལ་འགོ་དཔོན་གོང་མ་	senior research officer
ཞིབ་འཚོལ་འགོ་དཔོན་འོག་མ་	assistant research officer
ཞིབ་འཚོལ་གཙོ་འཛིན་	chief research officer
ཞིབ་འཚོལ་གཙོ་འཛིན་འོག་མ་	deputy chief research officer
ཞིབ་རོགས་རྒྱུང་ཆེན་	assistant secretary
ལྷན་དག་པ་	editor
གཞུང་བཙོང་མ་	prostitute
གཞུང་ཚབ་	government representative, ambassador
གཞུང་གཡོག་པ་	civil servant, government employee
བླ་པ་	slave, serf, servant
བམ་སྐྱུང་པ་	bridge caretaker
གཟིམ་དཔོན་	chamberlain, king's chamberlain
བཟོ་བོ་	carpenter

བཟོ་རིག་འགོ་དཔོན་	engineer
འོག་མ་	subordinate, inferior
འོང་འབབ་འགོ་དཔོན་	revenue officer
ཡབ་	father [honorific]
ཡིག་སླུག་པ་	student, learner
ཡུ་མ་	mother [honorific]
ཡོངས་ཁྱབ་རྒྱུ་ཆེན་	secretary general
ཡོངས་ཁྱབ་མདོ་ཆེན་	director general
གཡོག་ལྗེ་	cadre
གཡོག་པོ་	orderly, a person who does job that doesn't need any special training
ར་རྩི་པ་	goat herder
རི་ཁྲོད་པ་	one who lives in mountain solitudes and meditates

རི་སྐྱུང་པ་	wildlife incharge
རིན་པོ་ཆེ་	Rinpoche, title used for high lamas
ལས་ཚན་འགོ་དཔོན་	section head
ལས་ཚན་འགོ་དཔོན་འོག་མ་	deputy section head
ལས་རོགས་མདོ་ཆེན་	assistant director
ཕྱག་རྒྱུ་པ་	shepherd
ཤ་རོགས་པ་	hunter
ཤིང་བཟོ་པ་	carpenter
ཤེས་རིག་འགོ་དཔོན་	education officer
བཤད་གྲྭ་པ་	a student of the monastic institution
བཤན་པ་	butcher
ས་བྲམ་འགོ་དཔོན་	land record officer
ས་སྐྱུང་པ་	border security guard

སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་	agriculture officer
སོ་ནམ་པ་	peasant, farmer
ཕྱིད་ཚོན་	prime minister (PM)
ཕྱིད་འཇིན་	president (of a country)
ཕྱུང་རྒྱུ་	security guard
ཕྱོལ་འཇིན་འགོ་དཔོན་	culture officer
སློབ་གྲུབ་	student, university student
སློབ་དཔོན་	teacher; also used as a term of address for man whose name one does not know
སློབ་སྤྱུག་པ་	student, school children
གསར་འགྱུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ་	journalist, newspaper
གསེར་བཟོ་བ་	goldsmith
གསོ་བའི་འགོ་དཔོན་	health officer
གསོལ་དཔོན་	chef, professional cook

བསོད་སྒྲོམས་པ་	one who asks for alms
སྒྲིམ་པ་	painter
སྒྲང་མི་	beggar
སྒྲང་མ་རྒྱུ་མི་	beggar
སྒྲན་རྒྱས་	minister, government minister
སྒྲན་རྒྱས་འོག་མ་	deputy minister
ཨ་རྩུང་	horseman
ཨ་ཞེ་	term addressed to the queen and female members of royal family
ཨ་ལུ་སྒྲ་མི་	babysitter, sitter
ཨ་མ་	a term used for a woman in a formal situation or whose name one does not know

ଝାଡ଼ୁ

a term used, especially by children, to address a man who is senior or whose name they do not know

37. Ministries and Organizations

སྐྱུ་ཚབ་ཡིག་ཚང་	office of the representative, mission office, embassy
སྐྱུ་སྲུང་གཙུག་ཁང་	body guard headquarter
བློན་པོ་ཁང་གོང་མ་	high court
བློན་པོ་དོན་ལས་ཁུངས་	office of the legal affairs
བློན་པོ་བཟོ་སྐྱོན་ལྗོངས་	legislative branch (of government)
བློན་པོ་སྲུང་འགག་པའི་གཙུག་ཁང་	police headquarter
བློན་པོ་ཚོགས་འཆར་འགོ་དཔོན་གྱི་པ་	urban planning centre
མ་འཕེལ་འགྲུལ་དབང་འཛིན་	aviation authority
གྲོགས་རམ་དང་སྐྱེན་འགྲུལ་འཛིན་སྐྱོང་ ལས་ཁུངས་	department of aid and debt management
གྲོང་ལྗོངས་འཛིན་	city corporation
གྲུ་ཚང་སྐྱོན་ཚོགས་	council for ecclesiastical affairs, council for monastic affairs

འགྲེམ་ཁང་	post office
རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་	royal monetary authority
རྒྱལ་གཞུང་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་	royal audit authority
རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་སློབ་ཚན་ཚོགས་	royal civil service commission
རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དངུལ་ལས་ཁུངས་	department of national budget
རྒྱལ་ཡོངས་དཔེ་མཛོད་	national library
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་	national assembly
རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ཆས་ལས་ཁུངས་	department of national properties
སྐོ་ལོ་ལས་ཁུངས་	department of livestock
བརྒྱུད་འབྲེལ་སློབ་ཁག་	ministry of information and communications
ངན་སྲིད་བཀག་དམ་སློབ་ཚོགས་	anti-corruption commission
དངུལ་རྩིས་སློབ་ཁག་	ministry of finance
འཆར་འགོད་སློབ་ཚོགས་	planning commission

བཟོ་བཤམ་ལས་ཁུངས་	department of tourism
བརྟན་རྒྱས་ལྷན་ཁག་	ministry of trade and industry
བརྟན་རྒྱུང་དྲག་པོའི་གཙུག་ཁང་	army headquarter
ཐགས་རིགས་འགྲེམ་སྟོན་ཁང་	textile museum
དྲང་སྲིམས་ལྷན་ཁྲེ་	judiciary
ནགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་	department of forestry services
ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་	ministry of home and cultural affairs
རྒྱས་ཤུགས་ལས་ཁུངས་	department of energy
ཕལ་ཆས་སྟོན་བྱིམ་	folk heritage museum
ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་	ministry of foreign affairs
ཕྱི་འཕྲི་མི་ནང་སྐྱོད་ལས་ཁུངས་	department of immigration
ལྗོ་གོས་ཚོགས་ཁྲེ་	national advisory council
དབང་འཛིན་	authority

འབྲུག་གི་དངུལ་ཁང་	Bank of Bhutan
འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་འབྲེལ་ལས་ལྷན་	Bhutan Development Finance Corporation
འབྲུག་རྒྱུང་བསྐྱབས་ལས་འཛིན་	Bhutan Broadcasting Service
འབྲུག་རྒྱལ་ཉེན་སྲུང་ལས་ལྷན་ཚད་འཛིན་	Royal Insurance Corporation of Bhutan Limited
འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་ཁང་	Bhutan National Bank
འབྲུག་བར་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་བར་བརྒྱུད་དབང་འཛིན་	Bhutan InfoCom & Media Authority
འབྲུག་ཅེད་རིགས་ཚོགས་ལྷན་	Bhutan Olympic Committee
འབྲུག་ཚོང་དང་བཟོ་གྲྭ་ཚོགས་ལྷན་	Bhutan Chamber of Commerce and Industry
མི་དབྱེད་དང་བར་དོན་ལས་ཚན་	demography and information section
དམངས་རྩིས་ལས་ཁུངས་	department of public accounts
བཅག་འཇུ་ལྷན་ཚོགས་	election commission

ཚོང་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་	department of trade
འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཁྲེ	executive
རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་	Dzongkha Development Commission, national language development commission
ཞབས་ཏྲུག་ལྷན་ཁག་	ministry of works and human settlement
ཞི་བའི་ཐོ་བཀོད་དང་མི་རྩིས་ལས་ཁུངས་	department of civil registration and census
གཞུང་ཚབ་ཡིག་ཚང་	embassy, mission office
བཟོ་གྲུ་ལས་ཁུངས་	department of industry
འོང་འབབ་དང་ཅ་དམ་ལས་ཁུངས་	department of revenue and customs
ཡིག་ཚང་	office
རང་སྐྱོང་ལས་འཛིན་	autonomous corporation
རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལྷན་ཚོགས་	national environment commission

ལྷ་གཡོག་དང་མི་སྟོབས་ལྷན་ཁག་	ministry of labour and human resource
ལམ་འགྲུལ་ཉེན་སྲུང་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་དབང་འཛིན་	road safety and transport authority
ལམ་སྲོལ་ལས་ཁུངས་	department of culture
ལས་ཁུངས་	department
ལས་ཁྲེ་	sector
ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་	ministry of education
ས་གནས་གཞུང་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་	department of local governance
ས་རིག་དང་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་	department of geology and mines
སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་	department of agriculture
སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་	ministry of agriculture
སྲོལ་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་	commission for cultural affairs
གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་	ministry of health
ལྷན་ཁག་	ministry

ལྷན་གྲུས་གཞུང་ཚོགས་

cabinet, the Cabinet

ལྷན་ཚོགས་

commission

38. Agriculture and Commerce

རྒྱུ་ལོར་	one-denomination currency note
སྐམ་ལྷལ་	tax paid in cash
ལྷོན་འགྲུལ་	loan
ལྷོད་	interest
ལྷོད་ཁ་	interest
ལྷོད་ཅུང་	compound interest
ལྷོལ་འདྲེན་	transport service, transportation
ཁང་ལྷལ་	house tax
ཁལ་ལོར་	twenty-denomination currency note
ཁེ་ཚོང་	sale with net profit
ཁེ་སང་	profit
བྱིམ་བཞོ་	architecture

ཚོམ་	market
ཚོམ་རྒྱེ་	city
ཚོམ་ཚོགས་	urban
གུང་ཁྲལ་	house tax
གུང་གྲངས་ལུས་ལྷ་	household-wise physical labour
གོང་ཐང་	prevailing cost, rate
གོང་ཚད་	rate
གོང་ཁྲིའ་	city
གོངས་རྒྱེ་	city
བཤོ་བཤའ་	share
བཤོ་བཤའི་ཁི་སང་	dividend
ཤུད་	loss
ཤུ་ཁྲལ་	property tax
བཤུ་ལོའ་	hundred-denomination note

དངུལ་གྲང་	cash money
དངུལ་གྲམ་	Bhutanese currency, <i>ngultrum</i>
དངུལ་ཕོགས་སྒྲུལ་	salary tax
དངུལ་རྩིས་	accounts
ལྔ་བརྒྱ་ལོར་	fifty-denomination currency note
ལྔ་ལོར་	five-denomination currency note
ཅ་དམ་སྒྲུལ་	customs tax
གཅིག་ལོར་	one-denomination currency note
བརྒྱ་ལོར་	ten-denomination currency note
སྤྲུགས་བཟོ་	smith
ཚང་ཁང་	bar
གཉིས་ལོར་	two-denomination currency note
རྒྱུང་གྲམ་	an ancient coin
ཉི་ཅུ་	money

ཉིག་རྒྱུང་	coin
རྩྭ་ལོར་	thousand-denomination currency note
ཐ་ལ་	a 50- <i>chetram</i> coin, half of a <i>ngultrum</i>
ཐགས་བཟོ་	weaving
ཐང་གཞི་	prevailing cost, rate
བདོག་གཏང་	assets
ནག་ཚོང་	smuggling, black market
ནང་བཏོན་ཁྲལ་	import tax
ནང་འདྲེན་	import
ནང་ཚོང་	internal trade
ལོར་ཁྲལ་	cattle tax
གནས་ཤོང་	cost price
ལྷ་མཚོད་ཚོང་ཁང་	department store

བ་ཏྲ་	carving, engraving
པམ་ཚོང་	sale with loss
ཕྱིར་ཚོང་	export
ཕྱིར་ཚོང་བྲལ་	export tax
ཕྱགས་བྲལ་	cattle tax
ཕྱེད་ཀྱམ་	one hundredth part of a <i>ngultrum</i> [1 <i>ngultrum</i> = 100 <i>chetram</i>]
བལ་ཀྱམ་	an ancient silver coin
བར་ཚོང་	brokerage, the business of buying and selling things
སྤྱང་ཚོང་	wholesale
མ་ཀྱམ་	copper coin
མ་གོང་	cost price
མ་ཚོང་	sale that recovers only the capital
མི་བྲལ་	human tax

བཙོང་བྲལ་	sales tax
བཙོང་གོང་	selling price
རྩིག་བཟོ་	masonry
བརྩེགས་ཁ་	additional payment, especially when two things are exchanged and one thing has higher value than the other
ཚོང་ཁང་	shop
ཚོང་ལྗེ་	company
ཚོང་རྩིས་	business accounts
ཚོང་ལྷ་	commerce, trade, enterprise
ཚོང་ལམ་	trade route
ཚོང་བཤམ་	hawking
ཚོད་བཟོ་ཁྲོམ་	vegetable market
འཚོམ་བཟོ་	tailoring

ཞབས་དོག་ལས་མི་	voluntary worker
ཞིང་ལུ་	agriculture
བཟངས་གུམ་	copper coin
ལྷ་ཡང་	a large ancient silver coin
བཟའ་ཁང་	restaurant
བཟོ་གྲུ་	industry
བཟོ་གྲུ་འཇུག་ཁང་	factory
བཟོ་བཅོས་ཁང་	workshop
འོང་བབ་ལྷན་	income tax
འུར་ལུ་	physical labour
མིན་གོང་	selling price
ཚོན་ལྷན་	tax paid in kind
ལག་བཟོ་	handicraft
ཕོར་	currency note

ཤི་གི་	a 25- <i>chetram</i> coin
ཤིང་བརྗོད་	carpentry
ས་ཁྲུལ་	land tax
སེལ་ཚོང་	retail
སོ་ནམ་	agriculture
གསེར་གྲུམ་	gold coin
གསོག་འཛོག་	saving
ལྷ་བྲིས་	painting

39. Computer Terms

གེར་ཐིག་	column
བཀག་	stop
ཀྱེན་	bug
སྒྲུལ་བཅུག་	upload
བསྐྱུར་མིང་བཏགས་	rename
ཁ་བཟུམ་	close
ཁ་སྐྱེ་	open
གྲུལ་ཐིག་	row
གྲུལ་མཚམས་	line spacing
ཕྱོགས་རམ་	help
སྒྲོག་འབྲིན་	email
སྒྲོག་རིག་	computer
མཐུ་ཀྱེན་	heading

མགོ་ཡིག་	header
འགོ་ཚག་	bullet
རྒྱགས་པ་	bold
རྒྱབ་ཐག་	back up
རྒྱབ་བུད་	backspace
རྒྱས་བྱ་	zoom
སྐྱེལ་བའོ་	animation
མཚོ་ལྗོངས་	window
མཚོ་བུ་མཚམས་	shutdown
སྐྱེ་བུ་	sound card
སྐྱེལ་བའོ་དྲ་	layout
འོ་མ་དཔར་	icon
འོ་མ་སྐྱེལ་	default
འོ་མ་ལྟ་	preview

ཚོན་དཔྱད་	beta
སློབ་ལ་ཅན་བཟོ་	enable
སློབ་ལ་མིན་བཟོ་	disable
ཆ་མེད་	cancel
ཚུང་ཀླ་བཟོ་	minimize
ཆེ་ཡིག་	upper case
ཆོག་ཡིག་	password
མཇུག་ཡིག་	footer
ཉེ་གནས་ཡོངས་འབྲེལ་	LAN (Local Area Network)
མཉེན་ཆས་	software
བརྟན་བྱང་	video card
བརྒྱག་	cut
སྒྲིམས་བཅོས་	justify
སྒྲིང་ཡིག་	superscript

སྟོན་	show
ཐོག་ཁྲམ་	table
མཐའ་མཚམས་	border
མཐོང་སྣང་	view
དོན་མཚམས་	paragraph
བྲན་དེབ་	log
བྲན་ཚད་	memory
གདམ་ཁ་	option
གདམ་འཕྱུ་	select
ཕྱེ་སྟོམ་	keyboard
ཕྱེབ་དཔྱད་པ་	spell checker
བརྗོད་བཞག་	command
བརྗོད་དང་བརྒྱུད་འབྲེལ་འཕྲུལ་རིག་	ICT (Information and Communication Technology)

བད་དོན་འཕྲུལ་རིག་	IT (Information Technology)
བད་འཚོལ་	browse
ནང་བརྒྱུད་	login
ནང་ཐིག་	cell
ནང་འཇུག་	sign on
གནས་ལྗོངས་	data
གཞོན་འབྲུལ་	virus
མཛད་ཚོ་	directory
མཛད་འཛིན་	folder
དཔར་བརྒྱུན་	print
དཔར་འཕྲིན་	fax
དཔར་འཕྲུལ་	printer
སྤངས་	quit
ཕབ་ལེན་	download

ཕོ་ལོ་བེ་/འཇམ་འཁོར་	floppy
ཕྱགས་ཉོད་	trash
ཕྱིར་བསྐྱོད་	logout
ཕྱིར་བཏོན་	eject
ཕྱིར་འཐོན་	sign off
ཕྱང་ཕྱིག་	alignment
བར་བཅུགས་	insert
འབད་བཤོལ་	undo
འབྲུམ་གཞོན་	anti-virus
མེ་	hide
ལྷོག་ཕྱང་	center
མཚོན་བཅོ་	maximize
ལྷུར་	paste
ཕྱི་གདན་	mouse pad

བྱི་ཏྟགས་	mouse
ཅ་བསྐྱད་	remove
ཅ་སྒྲིག་	format
ཚད་ཁྲམ་	graph
ཚབ་བརྟུགས་	replace
ཚུགས་ཡིག་	upper case, capital letters
འཚོལ་	find
འཚོལ་ཞིབ་	search
འཇུག་སྐྱོད་	access
འུན་དག་	edit
འུན་དགས་	editor
གཞི་སྒྲིག་	set-up
གཞི་བརྟུགས་	install
འོག་ཐིག་	underline

འོག་ཡིག་	subscript
ཡང་སེལ་	refresh
ཡིག་ཆས་	document
ཡིག་ཚུང་/མགྲོགས་ཡིག་	lower case, small letters
ཡིག་ཐོག་ཁ་སྐབ་	chat
ཡིག་དུང་	pen drive, thumb drive
ཡིག་ཚུང་	file
ཡིག་ཚང་	font size
ཡིག་གཟུགས་	font
ཡོངས་འབྲེལ་	network
གཡས་སྐྱང་	right align
གཡེབ་ཏུ་	button
གཡོན་སྐྱང་	left align
ལས་སྐྱོར་ལྗེ་བ་	CPU (Central Processing Unit)

ལས་རིམ་	programme
ལོག་འགོ་བཅུགས་	restart
ལོག་འབད་	redo
ཤོག་ཁམ/ རྩིས་ཁམ།	spreadsheet
ཤོག་སྒོད་	paper tray
ས་སྒོད་	margin
སར་བར་	server
སོར་ཁྱུད་	restore
སྒྲུངས་	save
སྐར་གསོ་	recover
གསལ་སྟོན་	presentation
གསལ་གཞི་	screen
སྟོན་	read

40. Scientific Terms

དཀྱིལ་ཐེག་	diameter
དུས་ཚད་	length
སྐར་མདའ་	meteorite
སྐར་གནས་བདུན་པ་	Uranus
སྐར་མ་གཤེན་རྒྱལ་	Pluto
སྐར་ཚོགས་	galaxy
སྐར་ཚོམ་	galaxy
སྐྱེ་རུལ་སྤྲ་གསུགས་	cell
སྐྱེ་སྣུན་རིག་པ་	biology
བསྐོར་ཐེག་	circumference
བསྐྱར་འབྱུང་	frequency
ཁམས་སྤུན་	cell
ཁོར་ཡུག་	circumference

ཁྱད་ཚེས་	property (characteristics)
ཁྱད་རྣམ་	property (characteristics)
ཐག་བཀམ་ཚུ་	arteries
འཁོར་སྐར་	satellite
འཁོར་རྒྱོད་	rotation
འཁོར་རྒྱ་	perimeter
ཡངས་ཆམ་	fraction
ཡུ་ཟུར་	angle
ཡུབ་མཐའ་	theory
མོག་རྒྱུན་	current
མོག་རྩལ་	electron
མོག་ལྷན་རྩལ་ཕྱན་	proton
མོག་ལུས་	charge
མོག་མེ་རྩལ་ཕྱན་	neutron

སྒོག་རྩམ་	electron
སྒོག་ཞིང་	electric field
སྒོག་རིག་	computer [<i>lit.</i> electronic intelligence]
སྒོག་ཤུགས་	voltage
མགྲོགས་ཚད་	velocity
མགྲོགས་ཤུགས་	speed
འགྲུལ་ཤུགས་	kinetic energy
རྒྱ་བརྒྱུད་	expansion
རྒྱ་ཁྲོལ་	dimension
རྒྱང་ཐག་	distance
རྒྱང་ཚད་	distance
རྒྱང་ཤེལ་	telescope
རྒྱ་སྐོར་	planet

རྒྱ་རྒྱས་	substance
རྒྱ་ལམ་	orbit
རྒྱལ་ཕྱགས་	speed
མྱོད་ཐོག་	radius
མྱོད་ཐོག་བར་ཐོག་	radius
རྒྱལ་ཕྱགས་མཚོན་	missile
ངར་ཕྱགས་	energy
ངེས་མེད་གཞི་རྒྱ་	uncertainty principle
དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་	physics
དངོས་ཁམས་རིག་པ་	physics
དངོས་པོ་	substance
དངོས་རྒྱས་	matter
དངོས་གཟུགས་	solid
ལྗི་ཚད་	mass

ཆ་སྲན་	fraction
ཕྱ་རླུང་	hydrogen
འཇིག་རྟེན་	universe
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་	universe
སྣོད་	weight
སྣོད་ཚད་	weight
ཉམས་ཞིབ་འབད་	analyze
ཉེ་མའི་བྱིམ་	solar system
ཉེ་མའི་ཚོགས་འཁོར་	solar system
སྒྲམས་ཚད་	equilibrium
སྒྲོབས་	force
སྒྲོབས་ཤུགས་	power
བརྟག་དཔྱད་	experiment
བརྟག་དཔྱད་འབད་	analyze

བཟླ་གྲུབ་འབད་ནི་	to perform an experiment
ཐག་	distance
ཐག་རིང་ཐུང་	distance
ཐོ་རངས་སྐར་ཆེན་	Venus
མཐའ་ལམོར་རིང་ཚད་	perimeter
མཐའ་གྱུ་	perimeter
རྩོད་ཚད་	temperature
འདར་གསེག་	vibration
འདུས་རྗེས་	molecules
འདུས་རྗེས་	compound
རྩལ་ཉེན་	molecules
རྩལ་ཕྱན་	atoms
བད་དོན་	information
ནག་རྗེས་	carbon

བྱུང་བྱུགས་	power
བྱུང་བྱུགས་	energy
ནེཔ་ལུན་	Neptune
གནམ་རིག་	astronomy
གནམ་ཁམས་	atmosphere
གནམ་ཚུལ་	information, news
དམུ་	fraction
སྐར་བྱུགས་	kinetic energy
སྐངས་ཚོགས་	mass
སྐྱོ་ཚད་	displacement
སྐྱོ་བྱུང་	displacement
ཕུར་མདའ་	missile
ཕོ་རྩལ་	proton
ཕྱོགས་	direction

སྤྲུལ་གྲུབ་དངོས་པོའི་རིག་པ་	quantum mechanics
བར་སྒྲུང་ཁམས་	atmosphere
དབྱེ་དཔྱད་འབད་	analyze
འབྲུང་གྲངས་	frequency
འབྲུང་མེད་པ་	probability
མར་ཀླུ་རི་	Mercury (the planet)
མེ་མདའ་	missile
མོ་བཏབ་	experiment
མོ་བཏབ་འབད་ནི་	to perform an experiment
གཙོ་ལམ་	arteries
ཚ་དྲོད་	temperature
ཚ་དྲོད་མི་ཏར་	thermometer
ཚངས་ཐེག་	diameter
ཚད་འཇུག་ནི་	to measure

ཚན་རིག་	science
ཚན་རིག་མཁས་མཚོག་	scientist
ཚན་རིག་པ་	scientist
ཚོད་ལྟ་	experiment
ཚོད་དཔག་	to guess, to assess
འཚོ་རླང་	oxygen
འཇམ་གླིང་	Earth
རྩིས་ཁམས་ཚན་རིག་	chemistry
རྩིས་སྦྱོར་	chemical
རྩིས་སྦྱོར་ཚན་རིག་	chemistry
རྩིས་རིགས་	chemical
གཞི་རྩ་	principle
ཕྱུར་	angle
ཕྱུར་ཁྲུག་	angle

ཟུར་ཆ་	fraction
གཟའ་	planet
གཟའ་སྐར་	planet
གཟའ་སྐར་དགུ་པ་	Pluto
གཟའ་སྐར་རིག་པ་	astronomy
གཟའ་ཚེན་མེན་པ་	Saturn
གཟའ་པ་སངས་	Venus
གཟའ་ཕུར་བུ་	Jupiter
གཟའ་མིག་དམར་	Mars
གཟའ་ལམ་	orbit
གཟུགས་ཅན་	solid
འོད་ལོ་	light year
ཕུ་ར་རྣམ་	Uranus
ཡོངས་འབྲེལ་	internet

གཡོ་འགྲུལ་རྒྱས་ལྷན་སྐྱེས་	kinetic energy
རིགས་སོན་	gene
རིང་ཚད་	length
རྒྱབས་ཀྱི་ཐག་ཚད་	wave length
རྒྱང་ཁམས་	atmosphere
ལོ་རྒྱུས་	information, accounts
ལྷན་སྐྱེས་	power
ལྷན་སྐྱེས་	force
ཤོང་ཚད་	volume
གཤེར་ལྗང་	liquid
སེམས་ཁམས་རིག་པ་	psychology
མྱིང་པ་	universe
མོག་རྒྱང་	oxygen
གསང་ཁ་	code

གསང་རྟགས་	code
གསང་ཚིག་	code
གསང་ཡིག་	code
གསར་གཏོད་འབད་ནི་	to invent
གསར་བ་བཟོ་ནི་	to invent

41. Physical and Chemical Terms

སྐད་	sound
ལ་མདོག་	colour
ཕྱི་མ་	shadow
སློག་རྒྱུན་	electric current
སློག་མེ་	electricity
སྐད་	sound
དངོས་རྒྱས་	matter
ཚུ་རླུང་	hydrogen
དྲིམ་	smell
དྲིམ་ཞིམ་རྟོང་རྟོ་	sweet smell, fragrance
དྲོད་ཚད་	temperature
རྒྱལ་རྟེན་	molecule
རྒྱལ་ཐུན་	atom

རྩལ་ཕྱན་གྱི་རྣམ་ཐྱབས་	atomic energy
གཞོན་ཐྱབས་	pressure
ཕྱི་ལྗང་	tase
ཕྱི་མ་	taste
ཕྱི་མ་ཞིམ་ཏོང་ཏོ་	sweet taste
ཚོས་གཞི་	colour
འཚོ་རླང་	oxygen
འོད་	light
གཡེབ་ཐྱབས་	pressure
རླང་མ་	vapour
ཕྱི་ལྗང་	oxygen

42. Minerals and Inorganic Matter

ག་ལ་	aluminum
སྐྱུར་བྱས་འཛོམས་རྩིས་	soda, alkali
གོ་ཐལ་	ash
ངར་སྐྱགས་	steel
དུལ་	silver
སྐྱགས་	iron
སྐྱགས་འེན་	tin
འེན་	tin
གཏེར་ཁ་	mine, ore deposit
གཏེར་དངོས་	mineral
གཏེར་རྩིས་	mineral
ཐལ་ཤ་	dust
འདམ་	mud

རྩེ་	stone, rock
རྩེ་ལྷུ་མ་	petroleum
རྩེ་སོལ་	coal
ལྷུ་མ་	gasoline
བྱལ་ཉོག་	soda, alkali
བྱེ་མ་	sand
བཅའ་	rust
ཚོ་	salt
རྩེ་ལྷུ་མ་	gas
འཕྲི་	lead
བྱང་མ་	copper
ས་	soil, earth
ས་ལྷུ་མ་	kerosene
ས་མར་བྱུ་	kerosene

སྒྲུལ་པར་

sulfur

གསེར་

gold

རྟ་ཡང་

aluminum

43. Astronomical Terms

ལྷ་ཐེབས་	appearance of nagas, naga day
དཀར་རྩིས་	“white” astrology, Indian astrology
སྐར་རྩིས་	astronomy
སྐར་མ་	star
ལམ་	snow
བྱིས་	houses of the zodiac
བྱིས་ལག་	zodiacal day
བྱིག་	ice
གོ་ལ་	zodiacal band, pathway of the planets and stars, “orbit”
སྒོག་	lightening
སྒོག་གེམ་	lightning
རྒྱ་སྐར་	constellation, lunar mansion
ཅར་པ་	rain

ཚུ་	water
འཇའ་	rainbow
ཉི་འཇོན་	solar eclipse
ཉིམ་	sun
ཉིམ་གྱི་འོད་	sunshine, sunlight
དུ་པ་	smoke
ནག་རྩིས་	“black” astrology, Chinese astrology
གནམ་	sky
གནམ་མཁའ་	sky
གནམ་གཤིས་	weather
སྐར་ཁ་	trigrams
བ་མོ་	frost
མ་	soul, spirit

སླ་གཟའ་	soul day
དབང་ཐང་	magnetism [<i>lit.</i> field of power]
འབྲུང་ཚེས་	elemental astrology
འབྲུག་རྒྱུད་	thunder
ལྷོ་བ་	combination
མེ་	fire
དམའ་དམའ་གཏམ་གཏེ་	lightening
མཛེ་བ་དགུ་	nine <i>mewas</i> or magic squares [<i>lit.</i> nine moles]
འཇམ་འུ་སྒྲིང་	earth, globe
གཞའ་	rainbow
ཟླིལ་བ་	dew
སླ་འཇོན་	lunar eclipse
སླ་བཞོལ་	doubled month

ཟླ་མ་	moon
རླུང་མ་	wind, air, atmosphere
མ་ཚེ	calendar
གཤེད་གཟུང་	unfavourable day, “foe day”
ས་	soil, earth
ག་ལྷན་ག	cloud, fog, mist
མེར་མ་	hail, hailstorm
ལྷན་	life-force
ལྷན་གཟུང་	life-force day

44. Newspaper Terms

སྐྱུ་ཚབ་དོན་གཅོད་	ambassador
ཁས་ལེན་གསལ་བསྐྱབས་	manifesto
ཁྱབ་བསྐྱབས་	announcement/advertisement
ཁྲིམས་ཁང་	court, court of law
ཤོས་མཐུན་	(written) accord/agreement
འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་	human rights
རྒྱལ་སྤྱི་	international
རྒྱལ་ཚོགས་	General Assembly (of U.N.)
རྒྱལ་ཡོངས་	international
རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་	Gross National Happiness
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་	national assembly
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་	national council
བརྒྱུད་བཅོས་	amendment

ངོ་སློལ་	opposition, protest
ཚེངས་ཡིག་	treaty
ཐོབ་དབང་	rights
མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་	environment
མཐུན་གྲོས་	(written) accord/agreement
དུས་དེབ་	journal
དོན་གཙོ་	government representative
དྲི་བ་དྲིས་ལན་	interview
བདེ་སྤང་	security
འདེམས་ཁོངས་	constituency
འདེམས་ངོ་	(party) candidate
རྒྱལ་ཕྱན་མཚོན་ཆ་	nuclear weapons
ཕྱོག་ཕྱོགས་	opposition (party)
ཕྱེབ་ཚེ་/ཕྱེབ་འཛོལ་འཛོལ་ཕྱ་	spelling mistakes

གནས་སྐབས་	environment
དཔལ་འབྱོར་	economy
སྤྱི་ཚོགས་	General Assembly (of U.N.)
སྐྱོན་ཆེན་	prime minister
མི་མེད་	citizen
མིའི་ཐོབ་དབང་	human rights
བཅག་འཇུག་	election
བཅག་འཇུག་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་/ བཅག་འཇུག་འབད་ནི།	to elect
ཚོམ་སྒྲིག་པ་	editor
ཚོམ་ཡིག་	article
ཚོགས་ཀྱིན་	vote
ཚོགས་ཀྱིན་བསྐྱུར་	to vote, to caste vote
ཚོང་ལུ་	trade, business
ཚོང་ལས་	trade, business

གཞུང་	government
གཞུང་ཚབ་	government representative, ambassador
ཟླ་རིམ་	monthly
ཡིག་ཚོར་	writing mistakes, spelling mistakes
རང་དབང་	independence
རང་བཞིན་གནས་སྐབས་	environment
རོགས་རམ་	aid/relief
ཕྱི་རྩ་	currency of a nation
མིང་དོན་ཚོགས་པ་	(political) party
མིང་འཛིན་	president (of a nation)
མིང་གཞུང་	government
གསལ་བསྐྱབས་	announcement
སློབ་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་	cabinet

ལྷན་ཚོགས་

commission, congress

45. Environmental and Geographical Terms

སྐརམ་	star
ཁརམ་	snow
གངས་རི་	mountain
སྡིང་ཕུན་	island
ཁྱུ་མཚོ་	sea
ཁྱུ་མཚོ་ཚེན་མོ་	ocean
སྐང་རྟོག་	hill
མངའ་སྡེ་	territory
ཆར་པ་	rain
ཁྱུ་	water, river
ཁྱུ་བཀག་པ་	dam
ཁྱུ་བྱུག་	dam
ཁྱུ་རྫིང་	pond, pool

ཚུ་ལམ་	ditch, drain
ཚུའི་འགྲམ་	river bank, shore, coast
ནིམ་	sun
ཐང་	plain, ground
མཐའི་རྒྱ་མཚོ་	ocean
བདེ་ཐང་	plain ground, flatland
ནགས་ཚལ་	jungle
གནམ་	sky
སྐང་	grassland, meadow
སྒོ་ཉོག་	hill
བྱེ་སྐང་	sandbank
བྱག་	cliff, crag
བྱག་སྐྱག་	cave
མེ་	fire

གཙང་ཚུ་	stream, river
ཚུ་	grass
ཚལ་མ་	scrub (bushes and trees)
མཚོ་	lake
མཚོ་སྐོང་	island
ཞིང་	land, field
གཡུར་བ་	ditch, drain
རི་ཚེན་	mountain
རོང་ཚུ་	rivulet, stream
རྒྱུང་	wind
མ་	hill
ཕྱང་གསོང་	ravine (deep narrow valley)
གསོང་	valley
ས་	soil, land

ས་ཁོངས་	area
ས་ཆ་	land, landscape
ས་ཆའི་མཐོང་སྣང་	scenery, landscape
ས་དོང་	pit, hole in the ground
ས་སྐྱལ་	cloud, fog, mist
ས་ཁིང་	field, farmland
ཚོམ་ཁུ་	pond, pool

46. History Terms

བསྐྱུར་གསོའི་དུས་རབས་	Renaissance [14 th , 15 th and 16 th centuries]
མཁའ་དབྱིངས་དུས་རབས་	space age
འབྲུག་སྟོན་	drama
རྒྱལ་ཁབ་དབང་འགྱུར་རིང་ལུགས་	imperialism
རྒྱ་དབང་རིང་ལུགས་	capitalism
དངོས་གཙོའི་ལྷ་བ་	materialism
དངོས་གཙོའི་རིང་ལུགས་	materialism
སྟན་ངག་རྩོམ་རིག་	poetry
སྟན་རྩོམ་	poem
སྟན་རྩོམ་ཚོག་བཅད་	poetry
སྟན་རྩོམ་རིག་པ་	poetry
དུས་རབས་བར་མ་	middle ages [between 1000 to 1450 AD]

འདྲ་མཉམ་	equality
ནང་འབྲུག་	civil war
སྤྱི་སྣོམ་འཛུགས་ལུགས་	socialism
སྤྱི་དངོས་ཚན་རིག་	natural science
འཕེལ་འགྱུར་	evolutionism
འཕྲུལ་ཆས་	technology
འཕྲུལ་རིག་	technology
དབང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་རིང་ལུགས་	colonialism
འབྲི་ཚྭ་	essay
མ་རྩའི་རིང་ལུགས་	capitalism
མི་ཚེས་རིང་ལུགས་	humanism
མི་ཐའེའི་རྒྱལ་སྤྱོད་མིང་ཚོགས་	left wing
མི་དམངས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་	civil rights
མི་རིགས་འཐབ་རྩོད་	class struggle

མིའི་ལྷ་བ་	humanism
མིའུ་ལུང་	lilliput, dwarf
ལུན་པའི་དུས་རབས་	dark ages
དམག་ཆེན་	world war
དམངས་སློམས་རིང་ལུགས་	communism
དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་	democracy
བཙན་ཀླུ་རིང་ལུགས་	imperialism
ཚུམ་བྲིས་	essay
ཚུམ་གཞུང་	novel
ཚུམ་ཡིག་	composition, essay
ཚུམ་རིག་	literature
ཚུམ་རིག་	art
འཇམ་གླིང་དམག་ཆེན་	world war
གཞི་བརྒྱུར་	reformation

སྐྱོན་གར་	drama
བཟོ་རིག་གསར་བཅའ་	industrial revolution
བཟོ་ལས་གསར་བཅའ་	industrial revolution
གཡས་སྐྱོགས་	right wing
གཡོན་སྐྱོགས་	left wing
རང་དབང་	independence, sovereignty
རང་བཅོན་	independence, sovereignty
རང་བཞིན་འཕྲོད་སྐྱོར་	natural selection, the process by which plants and animals can adapt to their environment
རང་བཞིན་ཚན་རིག་	natural science, sciences concerned with physical world (chemistry, biology, physics)
རིག་གཞུང་	culture
རིགས་དེ་ལྷོད་རིང་ལུགས་	racism

རིགས་དབྱེ་	racial discrimination
རིམ་འགྱུར་	evolutionism
ལས་སྒོལ་	culture
ལས་མི་ཚོགས་པ་	trade union
ཤེས་རིག་	education
ས་ནིང་གསར་བརྗེ་	agriculture revolution
སོ་ནམ་འཕྲུལ་ཆས་	agriculture machinery
སྐད་དེབ་	novel
སྐད་ཚོམ་	novel

47. Literature Terms

དཀར་ཆག་	table of contents, catalogue
བཤམ་གྱི་ཐབས་	guide to reading (pronouncing) mantras
འཇུག་པའི་རབས་	history of successive incarnations
མཁུར་མ་	songs of realization
མཁུར་འབུམ་	collection of songs
རྒྱལ་རབས་	royal genealogy
སྐོམ་རིམ་	step-by-step guide to meditation
སྐྱབ་ཐབས་	means of achievement, methods of attainment, sadhana
བརྒྱལ་ལན་	response to criticism
བརྒྱུད་འདེབས་	lineage prayer, lineage supplication
དོ་སློང་	introduction

བཅའ་ཡིག་	rules and regulations
མཆན་	annotation
ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་	numerical lists, enumerations
ཚོས་སྦྱོང་	prayer book
ཚོས་འབྱུང་	religious history
བསྟེན་ཡིག་	recitation manual
གཏམ་ཚོགས་	collections of advice, miscellany
རྟོགས་བརྗོད་	autobiography, biography
བཟླ་རྩིས་	chronological treatise
བརྗོད་པ་	praise, eulogy
ཐོབ་ཡིག་	record of received teachings and transmissions
དོན་འགྲེལ་	commentary on the meaning
དག་ཡིག་	spelling guide, orthography

གདན་རབས་	chronicle of abbatial succession
གདུང་རབས་	genealogy, family history
སྣོམ་བྱང་	mnemonic summary
བད་སྣོད་	grammatical work
བསྐྱུལ་དོན་	summary, synthesis
གནས་ཡིག་	pilgrimage guide, travel guide
རྣམ་ཐར་	biography, hagiography
རྣམ་བཤད་	(detailed) explanation
དཔར་བྱང་	printer's colophon
ལྷི་དོན་	overview
ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་	guru yoga
དབང་བཤད་	explanation of empowerment
འབྲུ་འགྲེལ་	syllable-by-syllable commentary

མན་ཏེ་ལ་བཤད་པ་	elaborate speech given in the context of mandala offering
སྨོན་ལམ་	aspiration prayer
ཚིག་འགྲེལ་	word-by-word commentary
ཚིག་མཛོད་	dictionary
ཞབས་བརྟན་	long-life prayer
ཞལ་གདམས་	(religious) advice
བྲིན་བྲིས་	draft; notes
རང་འགྲེལ་	auto-commentary
ས་བཅད་	topical outline
སློབ་སྟོན་ལག་དེབ་	instructional manual

48. Days of the Week

གཟའ་ཉི་མ་ Saturday

གཟའ་ཟླ་བ་ Sunday

གཟའ་མིག་དམར་ Monday

གཟའ་ལྷག་པ་ Tuesday

གཟའ་ལུང་གུ་ Wednesday

གཟའ་པ་སངས་ Thursday

གཟའ་མཚེན་པ་ Friday

49. Months of the Year

ཟླ་མ་དང་པ་	January
ཟླ་མ་གཉིས་པ་	February
ཟླ་མ་གསུམ་པ་	March
ཟླ་མ་བཞི་པ་	April
ཟླ་མ་ལྔ་པ་	May
ཟླ་མ་དྲུག་པ་	June
ཟླ་མ་བདུན་པ་	July
ཟླ་མ་བརྒྱད་པ་	August
ཟླ་མ་དགུ་པ་	September
ཟླ་མ་བརྒྱ་པ་	October
ཟླ་མ་བརྒྱ་གཅིག་པ་	November
ཟླ་མ་བརྒྱ་གཉིས་པ་	December

50. Seasons

གུར་

summer

དགུན་

winter

སེར་ཁ་

autumn

སོ་ཁ་

spring

གུར་གཞུང་

midsummer

དགུན་གཞུང་

midwinter

51. Numbers

གཅིག་	༡	one	1
གཉིས་	༢	two	2
གསུམ་	༣	three	3
བཞི་	༤	four	4
ལྔ་	༥	five	5
དྲུག་	༦	six	6
བདུན་	༧	seven	7
བརྒྱད་	༨	eight	8
དགུ་	༩	nine	9
བརྒྱ་ཐམ་	༡༠	ten	10
བརྒྱ་གཅིག་	༡༡	eleven	11
བརྒྱ་གཉིས་	༡༢	twelve	12
བརྒྱ་གསུམ་	༡༣	thirteen	13

བཅུ་བཞི་	༡༤	fourteen	14
བཅོ་ལྔ་	༡༥	fifteen	15
བཅུ་དྲུག་	༡༦	sixteen	16
བཅུ་བདུན་	༡༧	seventeen	17
བཅོ་བརྒྱད་	༡༨	eighteen	18
བཅུ་དགུ་	༡༩	nineteen	19
ཉི་ཤུ་	༢༠	twenty	20
ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་	༢༡	twenty one	21
ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་	༢༩	twenty nine	29 [from 21 to 29 it repeats the same way by adding number one to nine to ཉི་ཤུ་]
སུམ་ཅུ་	༣༠	thirty	30
སོ་གཅིག་	༣༡	thirty one	31

སོ་དགུ་	39	thirty nine	39 [from 31 to 39 it repeats the same way by adding number one to nine to སོ་]
བཞི་བརྒྱ་	40	forty	40
ཞེ་གཅིག་	41	forty one	41
ཞེ་དགུ་	49	forty nine	49 [from 41 to 49 it repeats the same way by adding number one to nine to ཞེ་]
ལྔ་བརྒྱ་	50	fifty	50
ང་གཅིག་	51	fifty one	51
ང་དགུ་	59	fifty nine	59 [from 51 to 59 it repeats the same way by adding number one to nine to ང་]
དྲུག་བརྒྱ་	60	sixty	60
དྲེ་གཅིག་	61	sixty one	61

ཇེ་དགུ་	༤༩	sixty nine	69 [from 61 to 69 it repeats the same way by adding number one to nine to ཇེ']
བདུན་ཅུ་	༧༠	seventy	70
དོན་གཅིག་	༧༡	seventy one	71
དོན་དགུ་	༧༩	seventy nine	79 [from 71 to 79 it repeats the same way by adding number one to nine to དོན']
བརྒྱད་ཅུ་	༨༠	eighty	80
གུ་གཅིག་	༨༡	eighty one	81
གུ་དགུ་	༨༩	eighty nine	89 [from 81 to 89 it repeats the same way by adding number one to nine to གུ']
དགུ་བརྒྱ་	༩༠	ninety	90
གོ་གཅིག་	༩༡	ninety one	91

གོ་དགུ་	༩༩	ninety nine	99 [from 91 to 99 it repeats the same way by adding number one to nine to གོ་]
བརྒྱ་ཐམ་པ་	༡༠༠	one hundred	100
གཅིག་བརྒྱ་	༡༠༠	one hundred	100
ཉིས་བརྒྱ་	༢༠༠	two hundred	200
སུམ་བརྒྱ་	༣༠༠	three hundred	300
བཞི་བརྒྱ་	༤༠༠	four hundred	400
ལྔ་བརྒྱ་	༥༠༠	five hundred	500
དྲུག་བརྒྱ་	༦༠༠	six hundred	600
བདུན་བརྒྱ་	༧༠༠	seven hundred	700
བརྒྱད་བརྒྱ་	༨༠༠	eight hundred	800
དགུ་བརྒྱ་	༩༠༠	nine hundred	900
གཅིག་སྟོང་	༡༠༠༠	one thousand	1000
སྟོང་ཕྲག་གཅིག་	༡༠༠༠	one thousand	1000

ཉིས་ལྔ་ལྔ་	2000	two thousand	2000
སྟུང་ལྔ་ལྔ་	3000	three thousand	3000
བཞི་ལྔ་ལྔ་	4000	four thousand	4000
ལྔ་ལྔ་ལྔ་	5000	five thousand	5000
དྲུག་ལྔ་ལྔ་	6000	six thousand	6000
བདུན་ལྔ་ལྔ་	7000	seven thousand	7000
བརྒྱད་ལྔ་ལྔ་	8000	eight thousand	8000
དགུ་ལྔ་ལྔ་	9000	nine thousand	9000
གཅིག་ཁྲི་	10000	ten thousand	10000
འབུམ་	100000	one hundred thousand	100000
ས་ཡ་	1000000	million	1000000
བྱེ་བ་	10000000	ten million	10000000
དུང་ཕྱུར་	100000000	one hundred million,	100000000

52. Ordinal Numbers

དང་པ་	first
གཉིས་པ་	second
གསུམ་པ་	third
བཞི་པ་	fourth
ལྔ་པ་	fifth
དྲུག་པ་	sixth
བདུན་པ་	seventh
བརྒྱད་པ་	eighth
དགུ་པ་	ninth
བཅུ་པ་	tenth [Ordinal number can go on adding ་པ་ to the cardinal numbers]

ゾンカ語表現集

Dzongkha Expressions

ILCAA Intensive Language Course 2019 “Dzongkha” Textbook 3

2019 年度言語研修「ゾンカ語」研修テキスト 3

2020(令和2)年7月31日 第1版発行

著者 西田文信

発行 東京外国語大学

アジア・アフリカ言語文化研究所

〒183-8534 東京都府中市朝日町 3-11-1

TEL. 042-330-5600

<https://publication.aa-ken.jp/>

© 2020 NISHIDA Fuminobu

ISBN 978-4-86337-311-2

この作品は PDF フォーマットによる電子出版物として刊行されました。
この作品はクリエイティブ・コモンズ表示—非営利—改変禁止 4.0 国際
ライセンスの下に提供されています。

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>